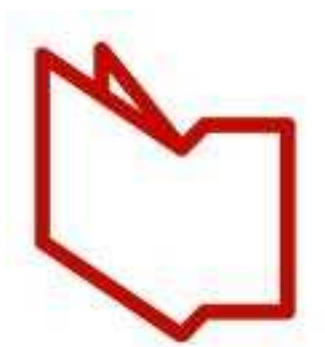

Informace

Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

8/2008

červen 2008
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc květen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách Odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php> a pro veřejnost na internetových stránkách MF http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_bulletin_knihovny.html

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: postup při stanovení výše pokuty Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, zavedení integrovaného rozpočtového systému Státní pokladny v ČR, církevní restituce, ekonomický přínos přímých investičních pobídek v ČR, změny účetních předpisů od 1.1.2008, daňové příjmy po stabilizaci veřejných rozpočtů, kvalita odhadů daňového inkasa z hlediska obecních rozpočtů, ekonomická transformace ČR (rozpočtové důsledky), udržitelnost veřejných financí, Lisabonská smlouva, rozhodnutí Ústavního soudu o zákoníku práce a financování zdravotnictví (v anglickém jazyce).

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se finančního vyrovnání mezi spolkovými zeměmi v roce 2007, mezinárodní daňové konsolidace v EU, kompetencí a moci ministrů financí členských zemí EU, situace v mezinárodním bankovníctví, růstu cen potravin ve Francii v souvislosti s inflací a nasazení externích zaměstnanců na německých ministerstvech z hlediska účetnictví. Řada článků se týká daňové problematiky v Německu, např. federálního uspořádání daňové správy, daňových úniků, daní z příjmu a novelizovaného zákona o daňových poradcích.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady**: Nájemné se bude řídit podle inflace (změna ve švýcarském nájemním právu), Ohrožuje inflace náš blahobyt? (vývoj inflace v Rakousku) a Nechte je být (dopad ekologických daní).

Navíc jsme pro Vás připravili upozornění na nové možnosti při zadání požadavku na informační a knihovní služby nebo vzdělávání v oblasti informačních služeb a zdrojů.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace Odborné knihovny MF vydává odd. Finanční a ekonomické informace Ministerstva financí

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, V. Šťastná, Mgr. M. Tichá

UPOZORNĚNÍ

Změna názvu časopisu

AUCO – Czech Economic Review

Časopis do roku 2000 vycházel pod názvem Acta Universitatis Carolinae – Oeconomica
Odborné periodikum publikující původní výzkumné studie z oblasti teorie her, matematických metod
v ekonomice, politické ekonomie, institucionální a veřejné ekonomie.
Vyd.: Praha, Univerzita Karlova 2007 –
Periodicita: 3x ročně

Možnosti zadání požadavku na oddělení 303 – Finanční a ekonomické informace (Odbornou knihovnu MF)

Informační (rešeršní) a knihovnické služby

V šablonách MF (Word) je nově zařazen formulář Požadavek na informační služby, který je třeba vyplnit při zadávání dotazu na odbornou literaturu nebo faktografické informace. Vzor formuláře je uveden na s. 41.

Nově je na HELP Desk možnost vybrat si Informační služby (Odborná knihovna), kde po kliknutí je možno vyplnit ve standardní šabloně Požadavek na Odbornou knihovnu - a to jakýkoliv. Je možné zde požádat o výpůjčku knihy, časopisu, dotázat se na dokument atd. Lze rovněž přidat k tomuto standardně vyplněnému požadavku ještě jako soubor výše uvedený formulář ze šablon MF (Word), Požadavek na informační služby, jenž umožňuje přesnější zadání rešeršního dotazu, např. uvedení klíčových slov nebo retrospektivy.

Při jednoduchém dotazu na vyhledání, možnost vypůjčení či prodloužení výpůjční lhůty dokumentu, na výpůjční dobu knihovny atd. je možné využívat, stejně jako dosud, e-mail: knihovna@mfcz.cz nebo telefon, 257042588.

Vzdělávání

V rámci VEMA Portal je pro pracovníky MF nově zveřejněna nabídka Odborné knihovny MF „Finanční a ekonomické informace – práce s elektronickými informačními zdroji a seznámení s poskytovanými službami“. Bližší informace k nabídce (program akce, cíl akce) je možné nalézt v katalogovém listu na VEMA Portal v části Naše organizace /Vzdělávání zaměstnanců/Vzdělávací akce v prostorách MF/Nabídka vzdělávacích akcí v prostorách MF.

V případě zájmu o uvedenou nabídku je nutné dohodnout termín. Kontaktní osoby:
Komplexní nabídka knihovny - Věra Šťastná, l. 2588, 2540 vera.stastna@mfcz.cz
Elektronické zdroje – Mgr. Jiří Benda, l. 2182 jiri.benda@mfcz.cz

OBSAH

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	13
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	19
Informatika. Počítače.....	23
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cca. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	26
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	27
Právo.....	28
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	32
Veřejné finance. Rozpočet	32
Zdravotnictví	34
Zemědělství	35
Životní prostředí.....	35
Ostatní.....	36
Zkrácené překlady odborných článků.....	37

Daně

Achtes Gesetz zur Änderung des Steuerberatungsgesetzes : vom 8. April 2008

Osmý zákon o změně zákona o daňovém poradenství : z 8. dubna 2008

Bundesgesetzblatt. Teil I, 11. April 2008, Jg. 2008, Nr. 14, S. 666-680

Znění novely zákona o daňovém poradenství v Německu ze dne 8. dubna 2008. Upravuje právní normy pro poskytování služeb daňového poradenství, postavení daňového poradce, daňového zmocněnce a společností pro daňové poradenství, příp. další relevantní předpisy.

Ralf Rasche

Ankauf von Kundendaten der liechtensteinischen LGT-Treuhand durch den Bundesnachrichtendienst : mögliche umsatzsteuerrechtliche Auswirkungen

Nákup dat klientů lichtenštejnské banky LGT-Treuhand Spolkovou zpravodajskou službou : možné dopady z hlediska daně z obratu

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. April 2008, Jg. 57, Heft 8, S. 285-287

Autor se zabývá daňovými aspekty případu předání důvěrných bankovních dat bývalým pracovníkem lichtenštejnské banky LGT-Treuhand daňovým úřadům některých zemí včetně Německa. Z tohoto pohledu zvažuje, zda spolkový stát v zastoupení Spolkové zpravodajské služby jakožto příjemce poskytnutých informací dluží podle platných předpisů daň z obratu. Upozorňuje, že konečné rozhodnutí nemůže být učiněno vzhledem k tomu, že věcný obsah případu je znám pouze z médií. - Pozn.

Theodor Siegel

Außerordentliche Einkünfte und Progressionsvorbehalt: Systematik der Besteuerung und Analyse der Rechtsprechung

Mimořádné příjmy a výhrada progrese: systematika zdanění a analýza jurisdikce

Finanz-Rundschau, 5. Mai 2008, Jg. 90, Heft 9, S. 389-404

Autor analyzuje problematiku zvýhodněných mimořádných příjmů podle § 34 odst. 1 zákona o dani z příjmů a zohlednění tzv. výhrady progrese podle § 32b zákona o dani z příjmů. Jde o příjmy, které nejsou přímo zdaněny (dávky v nezaměstnanosti, mateřská, příplatky za práci v noci atd.), nicméně zvyšují daňovou sazbu uplatněnou na ostatní příjmy podléhající zdanění. Kriticky hodnotí dosavadní soudní rozhodnutí k souběhu mimořádných a progresivních příjmů v německé právní úpravě daně z příjmů, což dokládá i na konkrétních příkladech. - Pozn.

Jan Kinšt, Martina Melíšková

Boj proti neplatičům daní : daň z přidané hodnoty

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 20, s. 68-69

K problematice ztrát způsobených podvodem a daňovými úniky (v oblasti DPH) v EU. Podrobněji k výsledkům šetření a závěrům Evropského účetního dvora ohledně úrovně spolupráce a výměny informací mezi finančními úřady členských států.

Peter Chrenko

Boříme mýty o reformě daní

Hospodářské noviny, 13.5.2008, roč. 52, č. 92, s. 10

Náměstek ministra financí se ve stručnosti pokouší uvést na pravou míru některé nepřesnosti, které zazněly v diskusi o reformě daňového systému a které se týkají sloučení daně z příjmů fyzických osob se sociálním pojištěním.

Joep Swinkels

Carousel fraud in the European Union

Kolotočové podvody v Evropské unii

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 2, p. 103-113

Vzhledem ke svému širokému daňovému základu a vysokým sazbám poskytuje systém DPH bohaté možnosti různých podvodů. V tomto článku se popisují "kolotočové podvody" týkající se DPH na

základě případů řešených Evropským soudním dvorem. Jsou také uvedena možná opatření, která by měla těmto trestným činům zabránit. - Vysvětl.

Gerard T.K. Meussen

Columbus Container Services - a victory for the Member States' fiscal autonomy

Případ společnosti Columbus Container Services - vítězství fiskální autonomie členských států EU

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 4, p. 169-173

6. prosince 2007 vynesl Evropský soudní dvůr své rozhodnutí ve sledovaném případě Columbus Container Services. Z řady hledisek se jedná o velmi zajímavý případ daňového práva, zejména pokud jde o fiskální autonomii členských zemí EU. - Vysvětl.

Clemens Fuest, Andreas Peichl, Thilo Schaefer

Does a simpler income tax yield more equity and efficiency?

Přinese jednodušší zdanění příjmů více rovnosti a efektivnosti?

CESifo Economic studies, March 2008, Vol. 54, No. 1, p. 73-97

Autoři analyzují dopad zjednodušené daně z příjmu na různé ukazatele efektivnosti daňového systému a na rozdělování příjmů. Vycházejí přitom z mikrodat získaných v rámci šetření daně z příjmů u domácností v Německu. Různé scénáře dopadů zjednodušeného systému daně z příjmu zpracovávají pomocí behaviorálního simulačního modelu (FiFoSiM) a vyhodnocují je. - Pozn.

Klaus-Dieter Drüen

Die föderale Steuerverwaltung aus der Sicht des Grundgesetzes

Federální daňová správa z pohledu ústavy

Finanz-Rundschau, 5. April 2008, Jg. 90, Heft 7, S. 295-302

V souvislosti s připravovaným druhým stupněm reformy federálního uspořádání daňové správy v Německu vysvětluje autor historický vývoj federální daňové správy a upozorňuje na její rizika a přednosti. Porovnává též praktické vykonávání pravomocí k výběru daní s jeho pojetím v německé ústavě. - Pozn. -- K tématu viz též další příspěvky v tomto čísle FR: Die föderale Steuerverwaltung und Europäisches Steuerrecht (Federální daňová správa a evropské daňové právo), s. 302-306; Die föderale Steuerverwaltung aus der Sicht der Finanzgerichtsbarkeit (Federální daňová správa z pohledu finančního správního soudnictví), s. 312-316; Die Rolle der Länderfinanzministerien im Zusammenspiel untereinander und im Verhältnis zum Bund (Úloha zemských ministerstev financí ve vzájemné spolupráci a ve vztahu ke spolkovému státu), s. 317-320.

Mike Wienbracke

Die Genese fiskalischen Misstrauens : von § 5 RAO 1919 zu § 42 i.d. F. des JStG 2008

Geneze fiskální nedůvěry : od § 5 Říšského odvodového řádu z roku 1919 k § 42 ve znění daňového zákona pro rok 2008

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 13, S. 664-669

Boj s obcházením daní v Německu. Všeobecný předpis k boji se zneužitím zakotvený v § 42 Poplatkového řádu je nově pojat v daňovém zákonu pro rok 2008; k legální definici pojmu zneužití (daňové optimalizace), částečný přenos důkazní tíže z finančního úřadu na daňového poplatníka. Historický vývoj legislativy v oblasti boje se zneužíváním daňové optimalizace. - Pozn.

Andreas Perdelwitz

German inheritance tax law reform 2008

Německá reforma zákona o dani dědické v r. 2008

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 4, p. 207-209

11. prosince 2007 zveřejnilo německé ministerstvo financí návrh zákona o reformě daně dědické a zákona o oceňování. Autor ve svém příspěvku charakterizuje hlavní body a plánované změny obsažené v návrhu zákona. - Vysvětl.

Richard Resch and Andreas Perdelwitz

The German tax reform 2008. Part 2

Německá daňová reforma v r. 2008. Část 2

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 4, p. 159-168

Ve druhém ze série dvou článků se uzavírá nástin německé daňové reformy v r. 2008. Jsou popsána opatření zaměřená proti daňovým únikům, jako je omezení odečitatelnosti úroků, omezení odečitatelnosti ztráty v případě podstatných změn ve vlastnictví aj. - Vysvětl.

Květa Kubátová, Alena Vančurová, Michaela Foltysová

Impact of globalization on taxation mixes in OECD countries during 1965-2003

Dopady globalizace na daňový mix v zemích OECD v letech 1965-2003

Prague economic papers, March 2008, Vol. 17, No. 1, p. 40-53

Příspěvek zkoumá dopad globalizace na daňové mixy zemí OECD. Vychází z daňových mixů 21 zemí OECD v období 1965-2003 a využívá metod multidimenzionální statistické analýzy. Pomocí shlukové analýzy (cluster analysis) identifikuje skupiny zemí OECD s podobným daňovým mixem ve sledovaném období. Poté pomocí rozlišovací analýzy (discriminatory analysis) vysvětluje důvody zjištěného seskupování zemí a ukazuje, že daňové mixy v zemích OECD se postupně sbližují v důsledku globalizačního tlaku. - Pozn.

Savina Princen and Marcel Gérard

International tax consolidation in the European Union: evidence of heterogeneity

Mezinárodní daňová konsolidace v Evropské unii: důkazy heterogenosti

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 4, p. 174-185

Autoři nejdříve rozebírají koncept daňové neutrality a jeho domácí a mezinárodní daňové důsledky. Poté se zaměřují na pravidla, jimiž se v každém členském státě EU řídí přijímání skupinového zdanění pro podnikové skupiny. V důsledku rozmanitosti národních režimů skupinového zdanění v EU navrhuje autoři typologii těchto systémů a také prozkoumání skutečných vlastností systémů daňové konsolidace. - Vysvětl.

Donata Riedel

Juristen fordern Reform für alle

Právníci požadují reformy pro všechny

Handelsblatt, 7.4.2008, Nr. 67, S. 3

Podle rozsudku Spolkového ústavního soudu patří základní nemocenské a pečovatelské pojištění k existenčnímu minimu a tyto příspěvky budou od 1.1.2010 nezdanitelné. Soudci požadují uplatnění odpočtu základního pojištění jak pro zákonné, tak i soukromé pojištění (na OSVČ s příjmem nad 85 000 eur se automaticky vztahuje povinnost soukromého nemocenského a pečovatelského pojištění). Ke snahám ministra financí minimalizovat individuální odpočitatelnou položku; tři možné scénáře řešení a návazné výpadky daňových příjmů. - Příspěvek navazuje na úvodní článek na s. 1.

Mathias Birnbaum

Keine Vererbung von Verlusten : Anm. zum BFH-Beschluss vom 17.12.2007 - GrS 2/04, DB 2008 S. 675

Ztráty se nedědí : pozn. k rozhodnutí Spolkového soudního dvora ze 17.12.2007 - Velký senát 2/04, Der Betrieb 2008, s. 675

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 15, S. 778-781

Podle výkladu Velkého senátu k § 10d německého zákona o dani z příjmů není při zohlednění principů práva daně z příjmů možný přenos neuplatněné ztráty na dědice (podniku). Předpokládané dopady rozhodnutí na praxi; k zásadním otázkám daňové spravedlnosti. Příklad. - Pozn.

Jan Binek, Iva Galvasová, Stanislav Kadečka

Místní poplatky - možnosti a realita

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 2, s. 18-19

Místní poplatky, zákon č. 565/1990 Sb., poplatková působnost obcí. Výběr místních poplatků, váha jednotlivých poplatků. Konflikt mezi samostatnou a přenesenou působností obce v oblasti místních poplatků.

Walter Drenseck

Möglichkeiten der Arbeitnehmer zur Einsparung von Lohnsteuer : Lohnsteuer-Merkblatt 2008

Možnosti úspor zaměstnance u daně ze mzdy : poučení k dani ze mzdy v roce 2008

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 15, Beilage Nr. 3 (S. 1-55)

Daň ze mzdy v Německu; rekapitulace daňových úlev a odpočitatelných položek, přehled aktuálních souvisejících zákonů a významných soudních rozhodnutí ve věci daně ze mzdy. Mzdová karta, daňové třídy, mzdové tabulky (úlevy na děti), náklady na zajištění příjmů, zvláštní výdaje (např. na pojištění, vzdělávání, církevní daň, daňové poradenství atd.). K pojmu mimořádná zátěž. Úlevy postiženým osobám.

Michael Brackmann, Axel Schrinner

Neue Abgeltungsteuer bereitet den Kirchen Kopfschmerzen

Nová definitivní srážková daň způsobuje církvím bolesti hlavy

Handelsblatt, 8.4.2008, Nr. 68, S. 4

Značných ztrát na příjmech se obávají církve v Německu - od roku 2009 zde začne platit jednotná 25procentní sazba daně z kapitálových příjmů. Kapitálové výnosy budou strhávány přímo v bankách, které je anonymně odvedou fiskálu. Na rozdíl od všeobecně "povinného" příspěvku solidarity jsou zatím banky v případě církevní daně odkázány pouze na dobrovolnou informaci klienta. Podle odhadů dosahují příjmy katolické a evangelické církve z kapitálových výnosů cca 300 mil. eur ročně.

Ulrich Derlien, Anas Wittkowski

Neuerungen bei der Gewerbesteuer : Auswirkungen in der Praxis

Novinky v živnostenské dani : dopady v praxi

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 16, S. 835-844

Ke změnám v německé živnostenské dani, analýza dopadů a rozdílů v zátěži u kapitálové a osobní společnosti. Důsledky zákona o reformě podnikových daní z roku 2008 a jeho praktické dopady na živnostenskou daň (dochází k renesanci živnostenské daně, která se stává jednou z významných podnikových daní). - Pozn.

Christoph Goetz

Die Neuregelung des Steuerberatungsrechts durch das 8. StBerÄndG

Právo daňových poradců je nově upraveno 8. pozměňovacím zákonem o daňových poradcích

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 18, S. 971-974

K nejdůležitějším změnám novelizovaného zákona o daňových poradcích v Německu, jehož účelem je mj. i přiblížení tohoto práva profesnímu právu auditorů a právních zástupců a také jeho výraznější liberalizace. Změny ve výkonu povolání (např. profesní spojení a kooperace s jinými profesemi, uvolnění zákazu živnostenské činnosti, zavedení výkonu činnosti syndikus-daňový poradce atd.). - Pozn.

Josef Šrotýř

Orgány státní správy a daňová praxe

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 4, s. 15-22

Autor nejprve seznamuje s poměrně složitou modelovou situací, ze které vyplývá, že pravděpodobně z titulu neoprávněně vedené exekuce na účet účastníka stavebního spoření vzniklo postiženému daňovému dlužníkovi právo na náhradu škody způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. V dalším textu se - z pohledu MF - pokouší odpovědět na otázku, zda se v tomto konkrétním případě jedná o přenesenou, nebo samostatnou působnost, která právní úprava

nebo jednotlivé zákonné normy se daného případu dotýkají a jaký bude další průběh řízení o náhradě škody.

Vanessa Houlder

Out of the door : tax treatment tempts businesses to relocate

Pryč odsud : daňový režim svádí podniky k přemístění

Financial Times, 6.5.2008, No. 36684, p. 11

Zaměřeno na časté případy, kdy velké firmy přenášejí své sídlo z Velké Británie a dalších vyspělých ekonomik do menších zemí, které jim nabízejí daňové zvýhodnění.

Fabiola Annacondia and Walter van der Corput

Overview of general turnover taxes and tax rates : January 2008

Přehled všeobecných daní z obratu a daňových sazeb : leden 2008

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 2, centr. sect. (green pages - 10 p.)

Pravidelný přehled daní z obratu a jejich sazeb v různých zemích světa platných k 1. lednu 2008. - Vysvětl.

Hana Straková

Přehled změn v oblasti DPH. Dokonč.

Účetnictví, 2008, č. 4, s. 41-46

O důležitých změnách, které se do zákona o dani z přidané hodnoty promítly přijetím zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů, insolvenčního zákona a novely zákona o správě daní a poplatků. V této části příspěvku podrobněji např. o výpočtu DPH při změně sazby daně u dodání vody a tepla k 1.1.2008, o vrácení DPH ze zdrojů EU na podporu veřejných projektů výzkumu a vývoje a o regulačních poplatcích z hlediska DPH. Doplněno příklady.

Václav Benda

Přemístění zboží do jiného členského státu

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 9, s. 1-5

K uplatňování daně z přidané hodnoty při přemístění zboží do jiného členského státu EU (dle zákona o dani z přidané hodnoty). Pravidla pro stanovení místa plnění při přemístění zboží, praktická aplikace obecných pravidel je dále vysvětlena s využitím příkladů (např. standardní přemístění zboží do tuzemska, přemístění zboží z tuzemska do jiného členského státu, specifické postupy při přemístění zboží do konsignačního skladu apod.).

Andrej Diky

Připravovaná novela zákona o dani silniční

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 8. Rubrika: 12 - Silniční daň, s. 1-3

Stručná informace o chystané novele zákona o dani silniční, kterou je do českého právního řádu implementována směrnice č. 2006/38/ES. Podrobněji k některým změnám, které se týkají např. definice pojmu "vozidlo", vozidel osvobozených od daně, snížení sazby daně apod.

Wilfried Schulte

Die Reform der Erbschaftsteuer

Reforma dědické daně

Finanz-Rundschau, 20. April 2008, Jg. 90, Heft 8, S. 341-349

Autor kriticky hodnotí vládní návrh na reformu dědické daně v Německu. Podává přehled hlavních reformních kroků a vysvětluje na konkrétních příkladech jejich možné dopady. V této souvislosti se zabývá též oceněním podnikového majetku. Domnívá se, že nejlepším řešením by bylo zrušení dědické daně. - Pozn. -- K tématu viz též další příspěvky tohoto monotematicky zaměřeného čísla FR: Die Reform der Erbschaftsteuer- und des Bewertungsrechts aus Unternehmenssicht (Reforma dědické daně a oceňovacího práva z pohledu podniku), s. 349-352, Das Abzinsungsmodell als eine Alternative zur geplanten Erbschaftsteuerreform (Model odúročení jako alternativa k plánované reformě dědické daně), s. 353-356 aj.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (8.), Změny v dani z přidané hodnoty

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 8, s. 19-22

Tato část seriálu je věnována aplikaci daně z přidané hodnoty u bytové výstavby, úplné novince - tzv. skupinové registraci, závaznému posouzení a uplatnění odpočtu DPH při daňové kontrole. Doplněno příklady.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (9.), Ostatní daně

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 9, s. 19-22

Poslední část seriálu je věnována změnám u daně z nemovitostí a u daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí, ekologickým daním a některým změnám v zákoně o správě daní a poplatků.

Jan Ingeduld

S holdingem do Pobaltí : daňové plánování

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 18, s. 70-71

O daňovém systému Estonska z pohledu podnikatele. Daně státní a místní, institut daňového skladu, sazby daní, daň z přidané hodnoty. Doplněno příkladem zdanění zisku.

Stefan Groß, Martin Lamm

Sicherung des Vorsteuerabzugs bei digitalisierten Eingangsrechnungen

Zajištění odpočtu DPH na vstupu u digitalizovaných došlých faktur

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Mai 2008, Jg. 57, Heft 9, S. 331-334

Autor rozebírá problematiku odpočtu DPH na vstupu u došlých faktur v digitalizované podobě. V této souvislosti vysvětluje, jaké jsou požadavky na proces elektronické evidence a archivování (postupy a dokumenty, uchovávání a kontrola dat, právo na přístup k datům v rámci auditu aj.), má-li být odpočet DPH na vstupu možný. - Pozn.

Petr Taranda

Správa daní po přijetí nového insolvenčního zákona. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 8, s. 23-26

K zákonu o úpadku a způsobech jeho řešení (zák. č. 182/2006 Sb.) a k problematice daňového řízení podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2008. V této části příspěvku o podávání daňového přiznání a možném zahájení daňové exekuce v průběhu insolvenčního řízení, o uplatňování mimosmluvních sankcí a o přechodu dispozičních oprávnění a povinnosti podat přiznání.

Axel Schrinner, Sven Afhüppe, Thomas Sigmund

Sprudelnde Steuerquellen wecken Begehrlichkeiten

Prýští daňové zdroje probouzejí žádostivost

Handelsblatt, 2./3./4.5.2008, Nr. 85, S. 3

Přiblížení činnosti expertního grémia zaměřeného na odhady daňových příjmů v Německu, které jsou základem rozpočtů státu, zemí i obcí. Aktuální příspěvek je věnován 131. setkání pracovní skupiny Steuerschätzung v Míšni. Periodicita prognóz.

Otto Olson

Srovnání dědické daně

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 4, s. 45-47

Daň dědická v ČR, v Německu a v Rakousku; procentní sazby, daňové třídy, vyměřovací základ.

Jiří Nesrovnal, Iveta Nesrovnalová

Stabilizace veřejných rozpočtů a daně z příjmů právnických osob - vybrané oblasti. 2. část

Daňový expert, 2008, roč. 4, č. 2, s. 2-13

K novele zákona o daních z příjmů v rámci tzv. stabilizace veřejných rozpočtů. Autoři se zaměřují na komentování některých sporných a nejednoznačných bodů této novely (z hlediska daně z příjmů právnických osob). V této části příspěvku podrobněji k problematice tzv. nízké kapitalizace,

k zaměstnaneckým vztahům (daňovému řešení některých benefitů) a k prodloužení prekluzivní lhůty z titulu daňové ztráty. - Pozn.

Thomas Sigmund

Steuerehrlicher Bürger verliert in Karlsruhe

Prohra poctivého daňového poplatníka u Ústavního soudu v Karlsruhe

Handelsblatt, 4./5./6.4.2008, Nr. 66, S. 4

Krátce k neúspěšné žalobě kvůli rozdílnému režimu zdanění příjmů poctivého daňového poplatníka a příjmů daňových hříšníků, kteří byli z pohledu žalobce vlastně zákonem o daňové amnestii v roce 2003 zvýhodněni (zdanění kapitálových příjmů za období roku 2000-2002). Argumentace soudců.

Sven Afhüppe

Steuersünder müssen länger büßen

Daňoví hříšníci se musejí déle kát

Handelsblatt, 2./3./4.5.2008, Nr. 85, S. 4

Z návrhu německého daňového zákona pro rok 2009 vyplývá, že by se na daňový únik měla vztahovat desetiletá promlčecí lhůta. Prodloužení dosavadní pětileté lhůty podnítil lichtenštejnský daňový skandál a v případě přijetí návrhu zákona by daňový únik byl již posuzován jako závažný trestný čin.

Robert F. van Brederode

Towards a federal sales tax in the United States?

Bude ve Spojených státech zavedena federální daň z prodeje?

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 2, p. 114-120

Ve Spojených státech pravidelně probíhají diskuse o potřebě daňové reformy. Tento článek se zabývá návrhem na zavedení národní daně z maloobchodních prodejů, přičemž rozebírá pozadí, účel a hlavní rysy této daně. - Vysvětl.

Hanno Kube

Umsatzbesteuerung der Lebensmittel- und Gastronomiebranche : Entwicklung, Stand, Perspektiven

Daň z obratu v odvětví potravinářství a gastronomie : vývoj, stav, perspektivy

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. April 2008, Jg. 57, Heft 8, S. 288-295

Příspěvek se zabývá normativním vymezením mezi obraty v potravinářském průmyslu a v pohostinství pro účely zdanění daní z obratu (Německo). V této souvislosti uvádí vývoj právní úpravy včetně novější judikatury Spolkového finančního dvora a Evropského soudního dvora a novinky související s daňovým zákonem na rok 2008. - Pozn.

Jörg Kraeusel

Unterliegt die Entnahme von Grundstücken und Gebäuden der Umsatzsteuerpflicht?

Podléhá vyjmutí pozemků a budov dani z obratu?

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. April 2008, Jg. 57, Heft 7, S. 243-250

Autor konfrontuje německé pojetí obratového zdanění v případě vynětí pozemků a budov z podnikatelského užívání s daňovým pojetím podle práva EU. Upozorňuje, že podle německého práva se na tyto případy nevztahuje osvobození od daně, zatímco podle evropského práva ano. V souvislosti s požadavkem Evropské komise, aby Německo příslušná ustanovení daně z obratu změnilo, autor podrobně vysvětluje a na praktických příkladech ilustruje problém zdanitelnosti vyjmutých pozemků. - Pozn.

Bruno Rauenbusch

Unternehmensteuerreform 2008: steuerliche Vorteilhaftigkeit des Formwechsels einer Kapital- in eine Personengesellschaft?

Reforma podnikových daní roku 2008: daňová výhodnost přeměny kapitálové společnosti v osobní společnost?

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 13, S. 656-664

Reforma podnikových daní v Německu; daňové dopady resp. daňová výhodnost změny formy kapitálové společnosti v osobní společnost, vhodné načasování. Výsledky zkoumání potvrzují, že osobní společnost při porovnání s kapitálovou společností je z hlediska daní i nadále výhodnější právní formou, ke zvážení se předkládá zpětná změna formy od 1.1.2008. Přehled změn v daňových sazbách, konkrétní dopady na daňové zatížení. - Pozn.

Tomáš Brandejs, Ivona Klabouchová

Využijte osvobození : cla a DPH

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 17, s. 70-71

Autoři seznamují se změnami v celních přepisech, které připravila EU (s účinností od prosince 2008) a které se týkají úlev (zejména osvobození) od DPH a cel. Podrobněji k dovozu zásilek nepatrné hodnoty, k problematice dávků v zavazadlech cestujících a zásilek mezi fyzickými osobami.

Miroslav Kalousek

Zalepit důchody? I z daní

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 17, s. 18-22

Rozhovor s ministrem financí o chystaném "balíku" daňových zákonů. Podrobněji o záměru sloučit daň z příjmů osob se sociálním pojištěním, o problematice rušení daňových výjimek, o vyhlídkách na snižování daní, o sazbách daní z příjmů, o rozpočtovém deficitu aj.

Věra Engelmannová

Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění posledních novel

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 9. Rubrika: 14 - Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, s. 1-20

Ke změnám, které přinesla novela zákona o správě daní a poplatků, zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů a insolvenční zákon. Zařazení osob pro účely výpočtu daně dědické a daně darovací, daň dědická, poplatník a předmět daně darovací, základ daně darovací, daň z převodu nemovitostí (poplatník, předmět daně, základ daně), vyměření a splatnost daní, osvobození, zdaňování vkladů do obchodních společností, daňové přiznání, prominutí daně.

Daňové poradenství

č. 17-18/2008

Daň z nemovitostí u stavebních pozemků. Minimální mzda pro letošní rok. Nulová silniční daň pro některá vozidla jezdící na CNG [stlačený zemní plyn]. Cestovní náhrady: kdy cesta není přesčasem? Pohled do Černé kroniky.

č. 19-20/2008

Vrácení DPH z EU – do konce června moc času není. Reklamace a účetnictví (Zač.). K dotazům na téma výstavba, rekonstrukce, oprava a DPH.

č. 21-22/2008

Reklamace a účetnictví (Dokonč.). Odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění za OSVČ. K dotazům na téma výstavba, rekonstrukce, oprava a DPH. Výpovědi před soudem. Zaměstnávat svého manžela je protiprávní.

Daňový TIP**č. 10/2008**

Kvalifikace zaměstnanců z pohledu zákoníku práce a zákona o daních z příjmů. Daňově uznatelné výdaje - ubytování na školení. Vývoz zboží do Alžírsko z pohledu DPH - která varianta je nejvýhodnější. Do jaké odpisové skupiny zařadit trafostanici? Je poskytování slev zaměstnancům jejich zdanitelným příjmem? Povinnost danit úroky. Jaké sankce lze uplatnit proti zaměstnanci? Daňově uznatelné výdaje (náklady) - akcie a obchodní podíly. Daňové uplatnění závazků.

č. 11/2008

Statutární orgány obchodních společností a jejich zdanění v r. 2008. Vyplnění zápočtového listu. Zákon o omezení plateb v hotovosti. Daň z příjmů a občanské sdružení. Poskytnutí služebního vozidla na pracovní cestu zaměstnance a parkování vozidla v místě bydliště.

č. 12/2008

Význam editační povinnosti správce daně. Uplatnění slevy na dani za rok 2008 u tzv. daňových nerezidentů. Jak zaúčtovat ztrátu? Daň z přidané hodnoty – třístranný obchod. Lze rozdělit zisk z bankovních úroků mezi členy společenství vlastníků? Fond zábrany škod. DPH – garážová stání. Úroky mezi propojenými osobami (dle § 23 odst. 7 ZDP). Zaměstnání starobního důchodce.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Nicolas Grislain, Francoise Jacquet-Saillard

The carry trade and recent yen movements**Carry trade a aktuální vývoj jenu**

Trésor-economics, April 2008, No. 33, p. 1-8

Příspěvek dokládá, že pohyby směnného kurzu japonského jenu od konce roku 2004 byly výrazně ovlivněny tzv. měnovými carry trade obchody. Vysvětluje jejich podstatu, ukazuje obtížnost zjišťování přesného rozsahu těchto transakcí a zvažuje jejich podíl na nestabilitě globálních finančních trhů. V této souvislosti se zabývá též pozicí jenu v období současné výraznější tržní volatility. - Pozn.

Silke Wettach

Club der Disziplinlosen**Klub členů bez disciplíny**

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 19, S. 24-29

Na světových trzích se euro stalo po deseti letech existence silnou konkurencí pro dolar, uvnitř eurozóny však dochází k nárůstu rizik pro tuto měnu. Nedostatky Paktu stability a růstu, absence prostředků k účinnému korigování hospodářské politiky zemí EU, promarnění efektu zavedení eura, snižování fiskální disciplíny bez obav z následných dopadů (např. měnové krize), neschopnost zemí EU vyrovnat se s růstem cen ropy a potravin (důsledek nutných, ale nerealizovaných reforem). Úroková politika ECB. Prognóza možného ozdravení dolaru již před koncem roku 2008. Grafické znázornění vývoje směnného kurzu vůči dolaru od 1.1.1999.

Gillian Tett and Krishna Guha

The cost of a lifeline : humbled financial groups brace for more regulation**Cena záchranného lana : pokořené finanční skupiny se připravují na více regulace**

Financial Times, 24.4.2008, No. 36674, p. 11

V souvislosti se záchranou americké banky Bear Stearns se rozebírá otázka budoucího směřování finančních trhů. Jde o to, zda regulátoři a bankéři dokáží najít způsob, jak se vypořádat s riziky vyplývajících z mimořádně propojeného finančního světa. Regulační režim pro jednotlivé finanční subjekty se ve vyspělých zemích dosud lišil, současný vývoj ale nahrává hlasům volajícím po zásadnější změně.

Franz-Christoph Zeitler

Das deutsche Finanzsystem in Zeiten turbulenter Märkte

Německý finanční systém v dobách turbulentních trhů

Auszüge aus Presseartikeln, 26. März 2008, Nr. 13, S. 5-6

Autor hodnotí stabilitu německého finančního systému na pozadí aktuálních turbulencí na světových trzích. Ukazuje, které priority a uzance německého bankovníctví tvoří přirozenou ochranu proti rizikům, hodnotí též práci bankovního dozoru. - Přetištěno z GoingPublic Magazin, Mnichov, březen 2008.

Ondřej Huslar, David Rozumek

Dohled nad pojišťovnictvím v novém

Pojistný obzor, 2008, roč. 85, č. 1, s. 6-7

K problematice integrace orgánů dohledu nad finančním trhem v ČR. Přehled jednotlivých etap a současné uspořádání dohledu (organizační struktura vybraných sekcí ČNB). K činnosti odboru dohledu nad pojišťovnictvím.

Zdeněk Kovařík

Druhá novela zákona směnečného a šekového

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 8, s. 285-287

Ke změnám ve směnečném právu, které přinesl insolvenční zákon (č. 296/2007 Sb.). Stručně o dosavadní a nové právní úpravě výkonu práv ze směnky pro úpadek. - Pozn.

Norbert Schuh, Patrick Thienel

Dynamisches Auslandsgeschäft prägt Entwicklung der Banken : wesentliche Entwicklungen im inländischen Finanzwesen im Jahr 2007

Dynamický obchod se zahraničím určuje rozvoj bank : hlavní faktory vývoje domácího finančního sektoru v roce 2007

Statistiken - Daten & Analysen, 2008, Nr. 2, S. 23-35

Příspěvek rozebírá vývoj hospodářských výsledků bank v Rakousku v roce 2007, a to jak co do struktury obchodů, poměru nákladů a výnosů, objemu a struktury úvěrů aj., tak i pokud jde o teritoriální zaměření bankovních obchodů. Nárůst bilanční sumy v tomto roce byl nejvyšší za posledních deset let (+ 12 %), a to zejména díky obchodům se zahraničím. Nekonsolidovaný hospodářský výsledek rakouských bank dosáhl rekordní hodnoty 6,66 mld. eur (nárůst oproti roku 2006 o 14,6 %). - Pozn.

Rozália Boskovičová, Gabriel Schlosser

Euro - spoločná európska mena

Biatic, apríl 2008, roč. 16, č. 4, s. 2-14

Historie společné evropské měny, nominální hodnoty, vzhled a tisk bankovek, ochranné prvky, mince (slovenské euromince).

Frank M. Drost, Klaus C. Engelen

Experten fordern Aufklärung

Odborníci žádají objasnění

Handelsblatt, 14.5.2008, Nr. 92, S. 24

K požadavkům zjištění institucionální příp. jmenovitě odpovědnosti v oblasti dozoru, dozorčích rad, managementu i v řadách politiků za krizi na německém finančním trhu vzhledem k tomu, že např. záchrana banky IKP přišla fiskál na 8,5 mld. eur.

Alena Paulíčková, Ľuboš Maxina

Fond ochrany vkladov v Slovenskej republike

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 4, s. 38-40

K zákonu č. 118/1996 Z.z., o ochraně vkladů, ve znění pozdějších předpisů. Podrobněji o rozsahu náhrady za nedostupný vklad a o výšce ročního příspěvku do fondu, dále o právní úpravě zákonného zabezpečení závazků z bankovních smluv v České republice. Porovnání úpravy v ČR a v SR.

Andreas Henry

Die Geier kommen

Supové přicházejí

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 18, S. 130-134

Americký hypoteční systém vede k bankrotu majitele domů i banky; neschopnost splácet úvěr či nucená dražba často přinutí majitele k opuštění nemovitosti. Přibývá opuštěných a zdevastovaných domů, jejichž hodnota neodpovídá původním (a navíc často) nadhodnoceným hypotékám a úvěrům. Praxe Jingle-Mail (majitel zašle klíč od domu bance). Negativní dopad předlužených nemovitostí na bezproblémové majitele nemovitostí (především celkový pokles hodnoty nemovitostí v dané oblasti). Porovnání praxe záruk při poskytování úvěrů v USA a v Německu.

Der gesunde Umgang mit Risiko

Správné zacházení s rizikem

Auszüge aus Presseartikeln, 12. März 2008, Nr. 11, S. 22

V souvislosti s aktuální krizí na trzích druhořadých hypoték příspěvek zvažuje, zda existují takové metody řízení rizik, které by banky zcela ochránily před ztrátami plynoucími z nepřiměřeného rizikového zatížení. Stručně hodnotí hlavní užívané nástroje řízení rizik a jejich výhody a nevýhody. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 7/2008. - Přetištěno z Neue Zürcher Zeitung, Zürich, z 8. března 2008.

Frédéric Cherbonnier, Séverine Vandelanoite

Implementation of the Markets in Financial Instruments Directive: what is at stake?

Implementace směrnice o trzích finančních instrumentů: co je v sázce?

Trésor-economics, February 2008, No. 29, p. 1-8

Příspěvek se zabývá implementací směrnice EU o trzích finančních instrumentů (MiFID) z listopadu 2007 a jejími důsledky pro evropské burzy. Ukazuje, že deregulace a technologický pokrok vedly k rostoucí konkurenci mezi burzami od 70. let minulého století a ke snižování transakčních nákladů na kapitál pro podnikání. Nová regulační směrnice EU má dále rozvíjet tento trend. - Pozn.

Tomáš Holub

Inflace je za vrcholem

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 20, s. 83

K růstu inflace na počátku roku, který byl způsoben souběhem převážně dočasných vlivů, k prvním náznakům obratu a k otázce, zda má inflace svůj vrchol již za sebou a jak rychle se bude vracet na nízké hodnoty, na něž jsme byli v minulosti zvyklí (podle prognózy ČNB). Výhled úrokových sazeb.

Ulrich Kater

Ist die Geldpolitik mit ihrem Latein am Ende?

Je měnová politika se svým uměním v koncích?

Auszüge aus Presseartikeln, 27. Februar 2008, Nr. 9, S. 15-16

Autor zvažuje, zda je v současné době peněžní politika efektivním nástrojem k řešení dopadů finanční krize a ke zmírňování pravděpodobných konjunkturálních výkyvů. Vychází přitom z aktuální situace v USA a z reakcí americké centrální banky, ale zabývá se i obecně trendy na finančních trzích a pozicí centrálních bank. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 5/2008. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., 21. února 2008.

Marian Lebiedzík, Pavel Tuleja, Iveta Pauhofová

Komparace připravenosti České republiky a Slovenské republiky na zavedení eura

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 1, s. 22-38

Autoři v úvodu konstatují, že Slovensko v roce 2005 vstoupilo do ERM II, čímž si vytvořilo základní předpoklady pro úspěšné splnění jednoho z konvergenčních kritérií, kterým je stabilita měnového kurzu. Oproti tomu Česká republika termín možného vstupu do eurozóny posouvá stále více za rok 2010. V dalším textu se pokoušejí odpovědět na otázku, zda má Slovensko pro přijetí společné evropské měny (nejspíš od 1.1.2009) dostatečné reálné dispozice, a jaký je rozdíl mezi mírou reálné konvergence české a slovenské ekonomiky k ekonomice eurozóny. Teoretické vymezení pojmu

"ekonomická konvergence", konvergence ekonomické úrovně a ekonomické výkonnosti, sladěnost ekonomických cyklů, cenová konvergence.

Pavel Juřík

Lichtenštejnské bankovníctví

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 4, s. 16-17

Největší banky, "knížecí bankovníctví", bankovní tajemství, tzv. nadace, problematika zdanění úroků z vkladů fyzických osob v zahraničí, k otázce "útěku" německých občanů před vysokým zdaněním do Lichtenštejnska. Doplněno přehledem aktiv ve správě lichtenštejnských bank (1996-2006).

Ivana Pečinková

Na euro sa blýska : prijetí evropské měny

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 19, s. 42-46

K plánovanému přijetí eura na Slovensku (od 1.1.2009). Podrobněji o informování veřejnosti ohledně zavedení společné evropské měny, o očekávaném cenovém vývoji, o konverzním kurzu atd. Připojeno schéma cesty slovenské koruny k euru a přehled opatření, která mají ochránit občany před růstem cen.

Christian Probst

Österreichische Fondsanleger reagierten auf schwieriges Börsenumfeld risikobewusst : Entwicklung der inländischen Investmentfonds im Jahr 2007

Rakouští investoři do fondů reagují opatrně na nepříznivou situaci na burzách : vývoj domácích investičních fondů v roce 2007

Statistiken - Daten & Analysen, 2008, Nr. 2, S. 41-47

Nepříznivou situaci na světových kapitálových trzích byl poznamenán i vývoj domácích investičních fondů v Rakousku v roce 2007. Opatrné investiční chování se projevilo i na objemu nových investic a kurzových ziscích. Celkové nepříznivé situaci odpovídá také průměrný celkový hospodářský výsledek rakouských fondů v roce 2007 (nárůst jen o 1,9 %, zatímco v roce 2006 činil nárůst oproti předchozímu roku 4,4 %).

Andrew Palmer

Paradise lost : a special report on international banking

Ztracený ráj : zvláštní zpráva o mezinárodním bankovníctví

The Economist, May 17th 2008, Vol. 387, No. 8580, centr. sect. (26 p.)

Přehled o situaci v bankovním sektoru se zaměřuje na otázky sekuritizace, řízení rizik, účetních standardů, platů bankéřů, regulace, příklad Španělska v konsolidaci bankovníctví aj.

Mathias Brüggmann

Eine Region, eine Währung

Jeden region, jedna měna

Handelsblatt, 15.4.2008, Nr. 73, S. 26

K obnoveným plánům států Perského zálivu na vytvoření jednotného měnového prostoru, graf nabízí přehled měn jednotlivých států a HDP dosaženého v roce 2007.

Benedikt Fehr

Renaissance der monetären Analyse

Renesance měnové analýzy

Auszüge aus Presseartikeln, 5. März 2008, Nr. 10, S. 10-11

Autor upozorňuje, že Evropská centrální banka ustoupila od zveřejňování referenční hodnoty pro růst peněžní zásoby, a to jak v ročních, tak i v měsíčních zprávách. Uvádí důvody, proč dále rozvíjet moderní monetární analýzu, a to i přes kritiku zastánců "přímého řízení inflace". - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., z 3. března 2008.

A. Uljukajev, Je. Danilova

Rossijskij bankovskij sektor v uslovijach nestabil'nosti na mirovom finansovom rynke : problemy i perspektivy

Ruský bankovní sektor v podmínkách nestability na světovém finančním trhu : problémy a perspektivy

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 3, s. 4-19

Z analýzy vyplývá, že ruský bankovní trh je odolnější vůči dopadům finanční krize v USA i jinde než jiné rozvíjející se ekonomiky. Současně lze předpokládat, že se krize stane faktorem kvalitativního posunu ve vývoji ruského bankovního sektoru, a to od impulzivního k vyváženějšímu růstu.

Jiří Šedivý

Stavební spoření potvrzuje svou pozici na trhu

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 4, s. 8-9

K vývoji a významu stavebního spoření v ČR. - K tématu viz další přísp. na s. 10-11.

Markus Heuel

Die Stiftung "Geld und Währung" - eine erste Bilanz

Nadace "Peníze a měna" - první bilance

Monatsbericht des BMF, März 2008, Nr. 3, S. 71-75

K 1.1.2002 byla v Německu založena nadace "Peníze a měna", která má podporovat povědomí veřejnosti o důležitosti stabilního peněžního a měnového systému. Hlavní aktivitou nadace je podpora nově založeného Institutu pro peněžní a finanční stabilitu na Univerzitě J.W. Goetha ve Frankfurtu n. M., jehož dotované výzkumné projekty článek představuje. - Pozn.

Daniel Schönwitz ... [et al.]

T-bakel vor Gericht

Debakl Telekomu před soudem

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 15, S. 144-148, 150

Ochrana soukromého investora v Německu; k dosavadnímu průběhu největšího soudního řízení všech dob ve věci hromadné žaloby na Deutsche Telekom. Class actions, k praxi hromadných žalob v USA. K možnostem vlastní ochrany drobných akcionářů v Německu.

Frank M. Drost, Peter Köhler

Tauziehen um Kreditverkauf

Přetahování o prodej úvěru

Handelsblatt, 13.5.2008, Nr. 91, S. 28

K probíhajícím jednáním mezi německými politiky a bankami o připravovaných zákonech na ochranu majitelů domů v případech, kdy banky, např. z důvodu zabezpečení lepšího refinancování, hypotéku prodají. Banky však stále častěji prodávají úvěry spolehlivých zákazníků takovým finančním investorům, kteří nemají zájem na pokračování úvěrové smlouvy a tedy ani na zájmech klienta - plánované úpravy mají např. zajistit, že banky by o možnosti odprodeje pohledávky (úvěru) měly klienta informovat a že nový věřitel by si směl nárokovat pouze úhradu zbytkového dluhu.

USA wollen Finanzaufsicht grundlegend reformieren

Spojené státy chtějí od základu reformovat dohled nad finančními trhy

Auszüge aus Presseartikeln, 2. April 2008, Nr. 14, S. 9-10

Příspěvek informuje o plánu americké vlády na nejdůslednější reformu dohledu nad kapitálovými trhy v USA od dob deprese ve třicátých letech. Uvádí hlavní body navrhovaných změn a zabývá se též otázkou možnosti jejich praktické realizace. Pozornost věnuje i aktuální odezvě na návrhy jak v USA, tak v Evropské unii. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., z 1. dubna 2008.

Ivana Pečinková

Utržená slovenská měna

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 20, s. 80-81

K posilování slovenské koruny, k přijetí eura (a očekávanému stanovení přepočítacího kurzu) a k hrozbě zvýšení inflace.

František Múčka

Útek z inflačnej slučky

Trend, 2008, č. 16, s. 18

Splnění eurokritérií v SR; pozitivní vliv metodiky Eurostatu na inflační limit pro přijetí eura. - K tématu také Trend, 2008, č. 17, s. 14-15.

Jana Mravcová

Vybavené. Euro bude

Trend, 2008, č. 19, s. 14-15

Ke konvergenční zprávě Evropské komise, která doporučuje vstup SR do eurozóny. Stanovení konverzního kurzu slovenské koruny k euru.

Benedikt Fehr

Der Weg in die Krise

Cesta do krize

Auszüge aus Presseartikeln, 18. März 2008, Nr. 12, S. 16-18

Autor zvažuje příčiny současné krize světového finančního trhu započaté na americkém trhu druhořadých hypoték. Vychází z let 2000-2001, kdy v USA došlo k splasknutí internetové bubliny a k reakci na teroristické útoky, přes další důvody dlouhodobého vzestupu na trhu nemovitostí, vývoj v Číně, Indii a dalších zemích, rozvoj finančních inovací a další navazující faktory. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., z 18. března 2008.

Rolf Ackermann ... [et al.]

Wer muss büßen?

Kdo musí pykat?

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 14, S. 22-28

Čím déle pokračuje americká finanční krize, tím hlasitější jsou pochybnosti o sebeozdravných silách trhu a také častější výzvy vůči politikům, aby zasáhli. Rostou starosti bankéřů v Německu i Británii, mnohé banky před pádem spasily jen masivní vládní záchranné akce (zestátnění, finanční podpora - např. ekonom N. Roubini se domnívá, že k prevenci nové světové hospodářské krize budou zapotřebí ještě radikálnější státní zásahy); zpochybnění účinnosti regulace Basilej II (metodika propočtu minimálního kapitálu ve velkých bankách údajně dokonce stimuluje systematické podcenění úvěrových rizik). Stručná kronika globální finanční krize.

Friedrich Fritzer ... [et al.]

Zur aktuellen Inflationsentwicklung in Österreich

Aktuální vývoj inflace v Rakousku

Geldpolitik & Wirtschaft, 2008, Nr. 1, S. 21-50

Studie analyzuje aktuální vývoj inflace v Rakousku. Upozorňuje na zřetelný nárůst inflace ve čtvrtém čtvrtletí 2007 v porovnání s prvním pololetím roku 2007 a analyzuje příčiny tohoto nárůstu, a to jak vnitřní, tak vnější. Dále odhaduje vývoj inflace v Rakousku v roce 2008, zejména v souvislosti s nárůstem mezd na základě uzavřených kolektivních smluv na rok 2008. - Pozn.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Jozef Prosnan

Ako vzniká cena auta

Trend, 2008, č. 17, s. 26-27

K cenám osobních automobilů v SR, cenová politika automobilek; zvýšení poptávky v důsledku obav ze znehodnocení úspor po zavedení eura.

Lenka Gregorová, Milan Žák

Byrokratická bariéra kvality regulace

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 2, s. 196-228

Autoři navazují na svůj předchozí výzkum a zaměřují se na dílčí problémy institucionální kvality - kvalitu regulačního prostředí a jeho byrokratické bariéry. Teoreticko-metodologická východiska pro analýzu regulace a byrokracie, zdroje dat a způsoby měření, charakteristika regulace v zemích EU, byrokratické bariéry.

Sebastian Gundel

Declining German export prices due to increased competition from newly industrializing countries : evidence from Germany and the CEECs

Pokles německých exportních cen v důsledku rostoucí konkurence ze strany nově industrializovaných zemí : příklady z Německa a zemí střední a východní Evropy

Prague economic papers, March 2008, Vol. 17, No. 1, p. 3-22

Příspěvek analyzuje vývoj poptávky a nabídky německého zpracovatelského průmyslu v letech 1993-2005 se speciálním zaměřením na vývoj německých exportních cen v prostředí rostoucí konkurence ze strany nových členských zemí EU, zejména Maďarska, Polska a ČR. Popisuje strukturální změny a rychlé dohánění technologického zaostávání těchto zemí ve vztahu k Německu včetně modelového zpracování empirických dat. - Pozn.

Pierre-Emmanuel Lecocq, Benjamin Richard, Baptiste Thornary

Do rising food prices pose a risk of persistent inflationary pressure?

Představuje růst cen potravin riziko přetrvávajícího inflačního tlaku?

Trésor-economics, March 2008, No. 32, p. 1-8

Příspěvek rozebírá vliv růstu cen zemědělských komodit v letech 2006 a 2007 na výrobní ceny potravinářského průmyslu a následně na ceny potravin ve Francii. Zkoumá příčiny tohoto růstu, odhaduje jeho další vývoj a možné dlouhodobější promítnutí do nárůstu inflace. - Pozn.

Monetary Policy and Research Department, Bank of Finland

Economic outlook : [2008]

Ekonomická prognóza : [2008]

Bank of Finland - Bulletin, 2008, Special issue No. 1, p. 5-70

Speciální číslo Bank of Finland Bulletin představuje makroekonomickou prognózu finské centrální banky na rok 2008. Analyzuje důležité ukazatele ekonomického vývoje ve Finsku v roce 2007 a předkládá aktuální prognózu vývoje na rok 2008 a na další dva následující roky. V roce 2007 růst finské ekonomiky dosáhl 4,4 %, odhad růstu v roce 2008 činí 2,7 %, v roce 2009 2,3 % a v roce 2010 2,2 %. - Pozn.

Norbert Schwarz

Einkommensentwicklung in Deutschland : Konzepte und Ergebnisse der Volkswirtschaftlichen Gesamtrechnungen

Vývoj příjmů v Německu : koncepce a výsledky souhrnných národohospodářských účtů

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 3, S. 197-206

Příspěvek představuje hlavní aspekty vývoje celkových příjmů v národním hospodářství v Německu od roku 1991. Nejprve se zabývá koncepčními otázkami a výkladem k hlavním příjmovým veličinám

souhrnných národohospodářských účtů. Dále sleduje vývoj těchto hlavních komponent SNÚ - sumy podnikových příjmů (zisků) a sumy disponibilních příjmů soukromých domácností. - Pozn.

Axel A. Weber

Finanzmärkte und Wirtschaftsausblick

Finanční trhy a vyhlídky hospodářství

Auszüge aus Presseartikeln, 23. April 2008, Nr. 17, S. 3-6

Autor rozebírá vliv současných turbulencí na globálních finančních trzích na hospodářskou situaci zemí a dopad celosvětového růstu míry inflace na perspektivy vývoje ekonomiky. Zvažuje možnosti regulace negativních jevů na finančních trzích a správného krizového managementu, otázku zmírnění dopadu oslabení americké ekonomiky na evropské země aj. Zvláštní pozornost věnuje i reakci německé ekonomiky na soudobé výzvy. - Přednáška guvernéra Deutsche Bundesbank pronesená na Mnichovských seminářích společné iniciativy skupiny CESifo a Süddeutsche Zeitung dne 21. dubna 2008.

Martin Wolf

The food crisis is a chance to reform global agriculture

Potravinová krize představuje šanci na reformu globálního zemědělství

Financial Times, 30.4.2008, No. 36679, p. 9

Článek se zaměřuje na otázku, proč ve světě tak výrazně vzrostly ceny potravin, zda tyto vyšší ceny zůstanou zachovány a jakými opatřeními by se mělo reagovat. Zdůrazňuje se, že tato krize je dobrou příležitostí k odstranění nadbytečných intervencí do zemědělství a obchodu.

Peter Collins

Half-way from rags to riches : a special report on Vietnam

Na půl cesty od hadrů k bohatství : zvláštní zpráva o Vietnamu

The Economist, April 26th 2008, Vol. 387, No. 8577, centr. sect. (16 p.)

Hospodářsko-politický přehled o Vietnamu přináší informace o pozoruhodném hospodářském oživení země. Údaje o HDP, zahraničním obchodu, přílivu zahraničních investic, rozvoji podnikání, návratu bývalých uprchlíků, rozmachu zemědělství aj. - Viz i článek na s. 16 pod názvem Asia's other miracle: Vietnam.

How to spend it : Gulf economies

Jak to utratit : země Perského zálivu

The Economist, April 26th 2008, Vol. 387, No. 8577, p. 35-37

K hospodářské transformaci zemí Perského zálivu: bohatství z vývozu ropy, inflaci, situaci na trhu práce. - Viz i článek na s. 15 pod názvem The rise of the Gulf.

Kristýna Kučerová, Jan Široký

Klasifikace veřejných zakázek a zadavatelů v zákoně o veřejných zakázkách

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 9, s. 32-36

Pojem veřejná zakázka. Veřejná zakázka na dodávky, na stavební práce a na služby. Hodnota veřejné zakázky, nadlimitní a podlimitní veřejná zakázka, zakázka malého rozsahu, zadavatel a dodavatel veřejné zakázky.

Štěpán Jurajda

Lákadlo, nebo bonus? : investiční pobídky

Euro, 2008, č. 18, s. 74-75

Autor zvažuje, jak změřit ekonomický přínos přímých investičních pobídek zavedených v ČR v roce 1998. Ukazuje, že hodnocení dopadů podporovaných přímých zahraničních investic (FDI) na výkonnost ekonomiky, zaměstnanost a státní rozpočet je nejednoznačné a jejich vyčíslení obtížné. Věrohodnější hodnocení dopadů by mohlo přinést využití ekonometrických metod.

Steffi Augter

Licht und Schatten

Světlo a stín

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 17, S. 24-28

K plánované změně (snížení) dotací solární energie v Německu. - K tématu také HB, 5.5.2008, Nr. 86, S. 4.

Martin Wolf

The market sets high oil prices to tell us what to do

Trh určuje vysoké ceny ropy a tím nám říká, co dělat

Financial Times, 14.5.2008, No. 36691, p. 11

V článku se rozebírají příčiny a důsledky vysokých cen ropy. Konstatuje se, že z vysokého nárůstu není třeba obviňovat spekulanty nebo producenty. Jedná se o reakci trhu na rozšíření industrializace - trh nám říká, že musíme moudřeji hospodařit se zdroji, které se nyní staly ještě cennějšími.

Aleš Michl

Nejllepší čas pro reformy? Právě teď : rizika české ekonomiky

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 16, s. 52-55

Autor poukazuje na tři největší ekonomické hrozby v ČR - koruna nemusí věčně posilovat, nezaměstnanost nebude pořád klesat a není možné mít permanentní rozpočtový deficit. Na závěr shrnuje - nejvhodnější čas pro reformy nastal právě teď, lepší okamžik nemusí přijít.

Oceans apart : mergers and dominant firms

Rozdělení oceánem : fúze a dominantní firmy

The Economist, May 3rd 2008, Vol. 387, No. 8578, p. 77-78

K rozdílnému postoji Evropy a Ameriky k hospodářské soutěži, zejména k dominantním firmám. Demonstrováno na příkladech ohlášených fúzí velkých podniků.

Dana Ondřejová

Ochrana hospodářské soutěže a "národní šampioni". 3. část, Národní šampioni jako subjekty účastníci se kartelových dohod a zneužívající své dominantní postavení

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 3, s. 31-43

Národní šampioni jako subjekty účastníci se kartelových dohod, národní šampioni jako účastníci kartelových dohod s jinými podnikatelskými subjekty ("nešampiony") a s národními šampiony z jiných států. Podrobněji např. k regulaci dohod narušujících soutěž v právu ES, k tzv. leniency programu, k právní regulaci zneužití dominantního postavení. Doplňeno výběrem rozhodnutí některých kartelových úřadů. - Pozn.

Dana Ondřejová

Ochrana hospodářské soutěže a "národní šampioni". 4. část, Národní šampioni z pohledu kontroly koncentrací

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 4, s. 18-32

Kontrola koncentrací jako nedílná součást soutěžního práva, specifika národních šampionů v oblasti kontroly koncentrací, posuzování (proti)soutěžních účinků fúzí. - Pozn.

Bert Losse ... [et al.]

Pure Not

Naprostá nouze

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 18, S. 26-32

Pohled na jednotlivé faktory, které způsobují pokles v nabídce a prudký nárůst cen potravin (počasí/klimatické změny, růst blahobytu Číny/Indie/Brazílie, využití obilovin při výrobě biobenzinu, neschopní politici, protekcionismus, subvenční politika). V grafech znázorněn vývoj cen obilovin v období 2002-2008, vliv ceny potravin na inflaci ve vybraných zemích atd.

Borut Vojinović, Žan Jan Oplotnik

Real convergence in the new EU member states

Reálná konvergence v nových členských zemích EU

Prague economic papers, March 2008, Vol. 17, No. 1, p. 23-39

Příspěvek analyzuje reálnou ekonomickou konvergenci mezi deseti evropskými zeměmi (EU-10), které přistoupily k Evropské unii v roce 2004. Analýza vychází z databáze Mezinárodního měnového fondu z let 1992-2006, opírá se o neoklasický model ekonomického růstu a zkoumá dva typy konvergence - bezpodmínečné (absolutní) a podmíněné. - Pozn.

Krishna Guha

Road to ruin? : America ponders the depth of its downturn

Cesta do záhuby? : Amerika přemýšlí o hloubce své recese

Financial Times, 22.4.2008, No. 36672, p. 11

Ekonomové již nepochybují o tom, že Amerika směřuje k recesi, avšak na délku jejího trvání a její podobu se názory různí. V článku se rozebírají možné scénáře vývoje a stanoviska čelných amerických i evropských představitelů.

Alena Zemplerová, Patrik Paneš

Státní podpora podniků a konkurenceschopnost odvětví

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 2, s. 182-195

Státní podpora zpracovatelských odvětví, konkurenceschopnost zpracovatelských odvětví, konkurenceschopnost a státní podpora, transparentnost a zúčtovatelnost průmyslové politiky. Analýza je zpracována na základě dat ČSÚ.

Supermarket sweep : investigating price-fixing

Útok na supermarkety : šetření cenových dohod

The Economist, May 3rd 2008, Vol. 387, No. 8578, p. 75-76

K šetření ve čtyřech největších potravinových řetězcích v Británii, které svým rozsahem a postupy připomíná techniky boje proti trustům používané v USA.

Aleš Bluma

Španělský zázrak u dna : zahraniční ekonomika

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 18, s. 52-56

Analýza vývoje španělského hospodářství od pádu Frankovy diktatury až po současnost, kdy se země ocitla na pokraji ekonomické krize. Podrobněji o některých příčinách současné situace a o nových opatřeních vlády. Doplněno číselnými údaji o růstu HDP, o míře nezaměstnanosti a o vývoji inflace, přehledem cílů Zapaterova kabinetu a zajímavostmi o složení nové španělské vlády.

Michael Peel

Tough protectors : competition authorities are clamping down

Tvrdí protektoři : úřady pro hospodářskou soutěž ostře zakročují

Financial Times, 8.5.2008, No. 36686, p. 9

V posledních týdnech znepokojuje britský Úřad pro poctivé obchodování (OFT) přední firmy a jejich právníky oznamováním kroků proti údajnému pevnému stanovování cen. V článku se však upozorňuje na to, že tvrdá opatření nemají vždy zamýšlené účinky. Boj proti kartelům vedou i Spojené státy a Evropská komise.

Stefan Wagstyl, Roman Olearchyk, Jan Cienski

Ukraine

Ukrajina

Financial Times, 14.5.2008, No. 36691, sep. sect. (6 p.)

Rozbor hospodářské a politické situace, stavu investic, energetiky, bankovníctví, průběhu reform aj.

Martin Jaroš

Znalostná ekonomika reloaded

Trend, 2008, č. 14, s. 28-29

K reformním snahám slovenské vlády v oblasti školství a vzdělávání, sociální péče, legislativy, informatiky atd., které mají nastartovat rozsáhlé společenské změny. Přehled vybraných krátkodobých a střednědobých opatření a záměrů Modernizačního programu Slovensko 21 (např.: stipendia, vysokoškolské půjčky, podpora bydlení, vytvoření systému sledování legislativního procesu, transparentní poskytování prostředků z eurofondů, reforma financování vědy, reforma veřejného zásobování, vytvoření funkčního systému předběžného a následného hodnocení vlivu legislativních opatření).

Informatika. Počítače

Gabriela Jarošová

Kybernetičtí hasiči v službě

Trend, 2008, č. 17, s. 32-33

CSIRT, boj s kyberkriminalitou v SR. K plánu slovenského ministerstva financí na vytvoření Computer Security Incident Response Team v rámci Návrhu národní strategie pro informační bezpečnost. Představy o kompetencích a funkcích CSIRT (v první fázi pro státní instituce, v další fázi by sloužilo i firmám a obyvatelstvu vč. bezplatné poradenské činnosti). CERT.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Petr Wawrosz

Lisabonská smlouva a národní zájmy České republiky

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 1, s. 136-163

K podpisu Lisabonské smlouvy, která pozměňuje Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství (13.12.2007). Stručně k historii, dále ke změnám, které Lisabonská smlouva přináší. Podrobněji o hodnotách a cílech EU, o rozdělení pravomocí, o ustanoveních o vnější činnosti, o justiční a policejní spolupráci, o budoucích změnách smluv a právu vystoupit z EU, o pravomocích orgánů EU, o postupu při přijímání norem apod.

Quentin Peel

A profitable Union : enlarged Europe finds new ways to work

Prospěšná Unie : rozšířená Evropa nachází nové způsoby fungování

Financial Times, 1.5.2008, No. 36680, p. 11

Čtyři roky poté, co Evropská unie otevřela dveře deseti novým členským státům, procházejí její instituce tichou revolucí. Místo zablokování, kterého se mnozí pozorovatelé obávali, se rozhodovací proces EU zjednodušil a často nekonečná zasedání zkrátila. Ani po dalším rozšíření Unie o Rumunsko a Bulharsko nevznikají problémy v legislativním procesu ani nějaké výrazné rozdíly mezi Západem a Východem či mezi velkými a malými státy.

Sylvia Gloggnitzer

Der Vertrag von Lissabon : Änderung der EU-Verträge und die Implikationen für die WWU

Lisabonská smlouva : změna unijních smluv a důsledky pro EU

Geldpolitik & Wirtschaft, 2008, Nr. 1, S. 74-91

Studie popisuje proces hledání shody při přípravě reformy pravidel fungování institucí v rámci rozšířené EU (Lisabonská smlouva). Přehledně seznamuje s výsledky jednotlivých fází jednání a upozorňuje na hlavní změny Lisabonské smlouvy oproti předchozím ustanovením. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jana Herboczková

EU a mezinárodní obchod se zemědělskými výrobky

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 4, s. 25-32

Společná zemědělská politika (SZP) - cíle a nástroje, reformy SZP, kompatibilita SZP se závazky WTO, společný trh se zemědělskými produkty, pravidla mezinárodního agrárního obchodu ES, dovozní a vývozní licence, exportní subvence (náhrady), kauce (záruky) v obchodě se zemědělskými výrobky, kontrolní mechanismy. - Pozn.

Josef C. Brada, Martin Mandel, Vladimír Tomšík

Intertemporální přístup k platební bilanci: vztah míry úspor a míry investic v bohatých, chudých a tranzitivních ekonomikách

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 2, s. 147-161

Autoři navazují na jiné práce a pokoušejí se o řešení problému vztahu míry úspor a míry investic jednak podstatným rozšířením počtu zkoumaných zemí a dále i cestou odděleného zkoumání ve třech skupinách zemí (vyspělé, chudé a tranzitivní). Popis základních národohospodářských identit, které pracují s mírou úspor a s mírou investic a s vymezením jejich vztahu k rovnováze výkonové bilance a k rovnováze běžného účtu. Následuje shrnutí dosavadních empirických poznatků z této oblasti, v dalších částech je pak formulována alternativní hypotéza pro pohyb mezinárodního kapitálu, nastíněna možnost vychýlených odhadů u regresních modelů vztahu míry úspor a míry investic a předložena vlastní empirická analýza tohoto problému s důrazem na odlišnost tranzitivních ekonomik. V závěru jsou navrženy některé možnosti využití poznatků pro potřeby měnové a fiskální politiky, a to zejména v oblasti výpočtu fundamentálního reálného rovnovážného kurzu.

Atish Ghosh ... [et al.]

Modeling aggregate use of IMF resources - analytical approaches and medium-term projections **Modelování celkového užití zdrojů MMF - analytické přístupy a střednědobé projekce**

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 1, p. 1-49

Příspěvek představuje dva přístupy analýzy užití zdrojů Mezinárodního měnového fondu. Cílem modelového zpracování je zjistit, zda současný pokles příjmů z úroků poskytovaných úvěrů a tím rostoucí rozpočtový deficit MMF je jen dočasný jev, nebo zda má trvalejší ráz. Oba analytické přístupy potvrzují pokles zájmu o úvěry MMF a předpokládají trvalejší charakter zjištěného trendu. - Pozn.

Karel Dyba

OECD pracuje na posílení vlivu

Revue Politika, 2008, roč. 6, č. 3, s. 32-33

Rozhovor s velvyslancem ČR při OECD o dubnové prezentaci tzv. Hospodářského přehledu ČR (2008), který Organizace pro hospodářskou spolupráci vypracovává jednou za dva roky pro své členské země (a nejen pro ně). Podrobněji o tom, co z přehledu vyplynulo a jaká jsou doporučení. Dále také o snaze OECD posílit svůj vliv ve světě. Vložen box s názvem Co je OECD.

Jiří Malý

Proexportní politika v kontextu národních zájmů České republiky a jejího členství v Evropské unii

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 1, s. 40-75

Exportní strategie ČR - proexportní opatření, instituce, prioritní země. Teritoria mimo EU jako velký problém českého zahraničního obchodu (rostoucí schodek ZO; přehled zemí, s nimiž ČR vykazuje nejvyšší schodky obchodní bilance), reakce na rozporuplné výsledky českého ZO (měl by se změnit seznam prioritních zemí?), problémy zahraničního obchodu členských států EU, možnosti harmonizace proexportní politiky v rámci EU, propojení podpory exportu v ČR s podporou investic, makroekonomické souvislosti proexportní politiky. - K tématu viz stat' s názvem Proexportní politika: teorie, ideologie, realita na s. 11-39 tohoto čísla časopisu.

Martina Pažitková

Schválili kladivo na obchodníkov

Trend, 2008, č. 15, s. 8

Ochrana spotřebitelů a zpracovatelů potravin před zneužíváním ekonomické síly obchodníků v SR; k zákonnému nařízení o výši prodejní ceny, která nesmí být nižší než (smluvní) dodavatelská cena. Limit poplatku za uložení zboží na regále ve výši očí zákazníka.

I.V. Belova

Vlijanije faktorov ekonomičeskogo rosta na pokazateli srednesročnogo bjudžeta

Vliv faktorů hospodářského růstu na ukazatele střednědobého rozpočtu

EKO, 2008, No. 3, s. 106-116

V článku se analyzuje úloha faktorů hospodářského růstu, především zahraničního obchodu, při utváření důchodové části federálního rozpočtu Ruska v r. 2008 a v období do r. 2010. Dále se rozebírají stav a perspektivy zahraničního obchodu a státní regulace zahraničně obchodní činnosti v rámci přípravy na vstup Ruska do Světové obchodní organizace.

Podnik a podnikání

Sascha Kless, Bernhard Veldhues

Ausgewählte Ergebnisse für kleine und mittlere Unternehmen in Deutschland 2005

Vybrané výsledky pro malé a střední podniky v Německu v roce 2005

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 3, S. 225-241

Příspěvek prezentuje výsledky studie Spolkového statistického úřadu zaměřené na analýzu dat o investicích a hrubé produkci malých a středních podniků z různých odvětví v Německu v roce 2005. Studie využívá výsledky řady oborových statistik (výrobní odvětví, obchod a pohostinství, doprava a spoje a další odvětví služeb) a pokrývá cca 80 % všech malých a středních podniků v Německu. Pozornost věnuje i metodickým otázkám. - Pozn.

Era Dabla-Norris, Gabriela Inchauste

Informality and regulations: what drives the growth of firms?

Neformálnost a regulace: co řídí růst firem?

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 1, p. 50-82

Příspěvek zkoumá vliv regulace a její kvality v podnikatelském prostředí. Ukazuje, jak předpisy a nařízení z oblasti regulace podnikatelského prostředí ovlivňují fungování a prosperitu firem. Empirický rozbor se opírá o firemní data z východoevropských a středoasijských transformačních ekonomik z roku 2005. Sleduje též, do jaké míry přemíra regulačních opatření ze strany státu motivuje firmy ke hledání neformálních cest a řešení. - Pozn.

Axel v. Werder, Till Talaular

Kodex Report 2008: die Akzeptanz der Empfehlungen und Anregungen des Deutschen Corporate Governance Kodex

Zpráva o Kodexu v roce 2008: akceptace doporučení a podnětů Německého kodexu corporate governance

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 16, S. 825-832

Kodex corporate governance v Německu; výsledky (6.) průzkumu věnovaného míře přijímání Kodexu v podnicích. Koncepce studie, všeobecná akceptace norem, podněty většinou odmítané. Abfindungs-Cap, k novému podnětu týkajícímu se výše odstupného pro člena představenstva v případě, že svoji činnost ukončí předčasně bez závažného důvodu. - Pozn.

E. Rosochatecká, K. Tomšík, D. Žídková

Selected problems of capital assets of Czech agriculture

Vybrané problémy kapitálové vybavenosti českého zemědělství

Agricultural economics, 2008, Vol. 54, No. 3, p. 108-116

Příspěvek posuzuje výši aktiv a dlouhodobého hmotného majetku, vývoj vlastního a cizího kapitálu a vývoj výsledku hospodaření zemědělských podniků v ČR v letech 1992-2004. Rozebírá dále interní zdroje financování - zisk po zdanění, rezervy, odpisy dlouhodobého majetku - v letech 2000-2005. Pozornost věnuje též vybraným faktorům, které ovlivňují majetkovou a kapitálovou strukturu podniku. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Ján Záborský

Ako vyzerá optimálny dôchodkový systém : zmeny áno, ale v prvom pilieri

Trend, 2008, č. 16, s. 26-27

Starobní a důchodové pojištění v SR; rizika průběžného financování prvního pilíře a příp. podmínky jeho udržitelnosti. K možnostem úprav důchodového systému a k doporučením Světové banky. - K tématu další příspěvek na s. 28-29 a také na s. 78.

Ondřej Karel

Evropský trh s motorovým pojištěním

Pojistný obzor, 2008, roč. 85, č. 1, s. 33-35

Autor předkládá výtah z publikace The European Motor Insurance Market 2006. Objem trhu s motorovým pojištěním, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (POV), havarijní pojištění, analýza nákladů motorového pojištění, průměrná cena POV apod. Doplněno odkazem na internetové stránky CEA, kde je zmíněná studie zveřejněna.

Anke Rezmer

Mit Riester ein Haus bauen

Stavba domu s podporou Riesterova důchodu

Handelsblatt, 5.5.2008, Nr. 86, S. 40

K nově koncipované podpoře vlastního bydlení v Německu prostřednictvím státem podporovaného Riesterova důchodu (RD) - tj. soukromého důchodového zabezpečení. Tři možnosti využití RD k podpoře bydlení (1. - smlouva o stavebním spoření s Riesterovým certifikátem, 2. - zohlednění "Riesterových důchodových" úspor při klasické hypotéce, 3. - podpora předfinancování půjček stavebního spoření, při níž dlužník splácí úvěrem pouze úroky stavební půjčky). Rekapitulace výše příspěvků RD spořitelům a jejich dětem, daňové odpisy.

Dan Anderberg, Florence Kondylis, Ian Walker

Partnership penalties and bonuses created by UK welfare programs

Výhody a nevýhody partnerství v systému sociálních dávek ve Velké Británii

CESifo Economic studies, March 2008, Vol. 54, No. 1, p. 1-21

Příspěvek zkoumá, jakým způsobem systém sociálních dávek ve Velké Británii zvýhodňuje nebo naopak znevýhodňuje osoby žijící v partnerském svazku ve srovnání s osobami žijícími odděleně. Vychází z dat získaných v rámci šetření rodin ve Velké Británii v letech 1995-2004 a popisuje výskyt bonusů či znevýhodnění v rámci sociálního programu, které vyplývají ze struktury rodin v britské populaci. - Pozn.

Milan Šimáček

Stát již nebude levnou kořistí

Pojistný obzor, 2008, roč. 85, č. 1, s. 4-5

Rozhovor s náměstkem ministra financí např. o vládní reformě veřejných financí a o projektu finančního vzdělávání, ale především o změnách v oblasti pojišťovnictví (pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, návrh zákona o pojišťovnictví).

Lenka Žišková

Systémy sociálního zabezpečení v EU - Portugalsko

Národní pojištění, 2008, roč. 39, č. 4, s. 11-13

Třípilířový systém sociálního zabezpečení, důchodové pojištění (výčet jednotlivých důchodů - starobní, invalidní, sirotčí apod.), nemocenské pojištění (dávky v nemoci a v mateřství).

Sylvia Arnold

Übergang von Pensionsverbindlichkeiten im Licht der Änderung des Umwandlungsgesetzes

Přechod penzijních závazků ve světle změn transformačního zákona

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 18, S. 986-989

Z důvodu udržení konkurenceschopnosti probíhá v německých firmách štěpení podniku ve smyslu transformačního zákona. Při těchto restrukturalizacích dochází již delší dobu k nejednotnému způsobu posuzování důsledků štěpení na penzijní závazky - konkrétně jsou kritizovány tzv. důchodové společnosti, které jsou vytvářeny výhradně za účelem držení a správy důchodových závazků. Pohled na aktuální vývoj legislativy a judikatury a zkoumání, jaké právní důsledky z nich vyplývají pro zaměstnavatele i oprávněné příjemce zabezpečení. - Pozn.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Lars Flint

Der Wohnungsbegriff im Bewertungsrecht : Anm. zum BFH-Urteil vom 26.9.2007 - II R 74/05, DB 2007 S. 2694 und zum Entwurf einer gesetzlichen Definition des Wohnungsbegriffs

Pojem bytu v oceňovacím právu : pozn. k rozsudku Spolkového finančního dvora z 26.9.2007 - II R 74/05, Der Betrieb 2007 s. 2694 a k návrhu zákonné definice pojmu byt

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 14, S. 726-728

K problematice zákonné definice pojmu byt, která má zásadní význam pro oceňování zastavěné plochy a daňové posouzení pro účely daně z nemovitostí, ale i daně dědické a daně darovací. Starý a nový pojem bytu. Plánované změny v pojmu byt a v oceňování zastavěných ploch. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ladislav Jouza

Nový zákon o úpadku a ochrana zaměstnanců

Účetnictví, 2008, č. 4, s. 30-35

K novému zákonu o úpadku (insolvenční zákon), který významným způsobem zasahuje do práv a nároků zaměstnanců a přináší do této oblasti zásadní změny. Kdy je zaměstnavatel v platební neschopnosti, zahájení a průběh insolvenčního řízení, záloha na náklady insolvenčního řízení, výplata mezd, prodej podniku v insolvenčním řízení, reorganizace, povinnost podat návrh na konkurz, trest za předlužení firmy, tzv. vědomá nedbalost, zkreslování údajů, ochrana zaměstnance při platební neschopnosti zaměstnavatele v některých zemích EU (SRN, Belgie, Francie). Připojeny vzory typických smluv a podání podle insolvenčního zákona.

Hana Gutová

Právní úprava insolventnosti zaměstnavatele a nároky uplatňované zaměstnanci

Národní pojištění, 2008, roč. 39, č. 3, s. 34-36

K problematice platební neschopnosti zaměstnavatele a jejímu řešení ve Velké Británii. Právní úprava insolventnosti, insolventnost zaměstnavatele, alternativní řešení zadluženosti, způsoby likvidace, nároky zaměstnance při insolvenčním řízení, registr insolventnosti.

Bořivoj Šubrt

První úvahy k rozhodnutí Ústavního soudu o zákoníku práce

Práce a mzda, 2008, roč. 56, č. 4, s. 10-12

K rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 12.3.2008 o dvou ústavních stížnostech, jimiž poslanci a senátoři napadli celkem 30 paragrafů nového zákoníku práce (ÚS vyhověl v 11 případech). Podrobněji např. o zrušení části ustanovení § 2 odst. 1, v němž je vyjádřena možnost odchylovat se od zákona, a o zrušení § 4 (podle něhož bylo možné občanský zákoník použít jen tehdy, jestliže to ZP výslovně stanovil). Dále k částem rozhodnutí, které se týkají postavení odborových organizací a zastoupení zaměstnanců aj. - K tématu viz přísp. s názvem Rozhodnutí Ústavního soudu a jeho vliv na zákoník práce na s. 13 tohoto čísla čas. a stat' "Co změnil Ústavní soud?: zákoník práce", uveř. v čas. Ekonom, 2008, č. 19, s. 64-65.

Petr Kolman

Veřejná správa na úseku zaměstnanosti - aktuální právní stav

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 4, s. 16-25

Základní pojmy z oblasti zaměstnanosti (např. právo na zaměstnání, vhodné zaměstnání, státní politika zaměstnanosti - aktivní a pasivní, zprostředkování zaměstnání, rekvalifikace, podpora v nezaměstnanosti), právní úprava (přehled předpisů na úseku zaměstnanosti), organizační aspekty veřejné správy na úseku zaměstnanosti, územní samospráva a zaměstnanost, kontrola na úseku zaměstnanosti, povinnosti zaměstnavatelů apod. Doplněno přehledem zajímavé judikatury. - Pozn.

Právo

Michael Peel

Bribery: the net tightens but too many holes remain

Úplatkářství: síť se stahuje, ale zůstává v ní příliš mnoho děr

Financial Times, 10./11.5.2008, No. 36688, p. 7

Seznam velkých společností, které čelí úplatkářskému šetření, roste. Svědčí to o stále větším dopadu mezinárodního tažení proti korupci v podnikání. Článek podává stručný přehled o dosavadním třicetiletém snažení a upozorňuje na řadu i vyspělých zemí, jejichž boj s korupcí je spíše proklamativní.

Jana Herboczková

Mezinárodní právní subjektivita ES/EU a jejich postavení v mezinárodních vztazích

Jurisprudence, 2008, roč. 17, č. 2, s. 25-33

Mezinárodní právní subjektivita Evropských společenství (a Evropské unie), pravomoci ES v mezinárodních vztazích, povaha těchto pravomocí (výlučné a sdílené pravomoci), praktické dopady smíšených smluv při vyjednávání, uzavírání a realizaci mezinárodních smluv, mezinárodní smlouvy (tzv. vnější smlouvy) a právní řád ES, přímý účinek mezinárodních smluv. - Pozn.

Jan Schneider

Naši ctihodní kmotři : kriminalita

Euro, 2008, č. 18, s. 40, 42-43

Autor se zabývá návrhem zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, který má nahradit starší normu (zákon č. 61/1996 Sb.) a zpracovat do českého právního řádu zásady směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES z 26. října 2005. V této

souvislosti autor zaměřuje pozornost na tzv. politicky exponované osoby (PEP) a upozorňuje, že uvedený návrh zákona neopodstatněně zužuje výměr normy jen na osoby bydlící nebo působící mimo ČR.

Tomáš Pohl

Nová úprava insolvenčního řízení. 1. část

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 3, s. 2-31

Podrobný výklad se nejdříve zabývá základními ustanoveními insolvenčního zákona a předmětem úpravy, dále se věnuje např. vymezení úpadku dlužníka a způsobům řešení úpadku, účastníkům insolvenčního řízení, postavení insolvenčního správce, postavení věřitelů, otázkám doručování v insolvenčním řízení, zahájení insolvenčního řízení a jeho účinkům, incidenčním sporům apod.

Tomáš Pohl

Nová úprava insolvenčního řízení. 2. část

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 4, s. 2-17

Pojem majetková podstata, omezení majetku třetích osob jako součásti majetkové podstaty, pojem účelově vázaný majetek, zjišťování majetku dlužníka, vybrané problémy přihlašovaných pohledávek, vymáhání zajištěných pohledávek, zánik přihlášené pohledávky v řízení, přezkumné jednání, incidenční žaloby, spory o vyloučení majetku z majetkové podstaty, návrh dlužníka na vyloučení majetku, nakládání s majetkovou podstatou apod.

Petr Hampel

Obchodní rejstřík ve světle novel obchodního zákoníku

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 3, s. 113-115

Ke změnám, které přinesla novela obchodního zákoníku (s účinností od 1. března 2008), a které se týkají např. úředně ověřeného elektronického opisu z obchodního rejstříku, zápisu do obchodního rejstříku v cizím jazyce, harmonizace práva EU s českým právem ohledně sbírky listin, režimu pro ukládání listin v cizím jazyce apod.

Jiří Rod

Odpovědnost úpadce za nepodání insolvenčního návrhu a způsobenou škodu dle insolvenčního zákona

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 4, s. 22-24

K nové úpravě postihu dlužníků, kteří včas a v rozporu s platnou právní úpravou nepodají insolvenční návrh. Podrobněji k některým otázkám, např. jak se nově určuje výše škody, zda je možné se odpovědnosti za škodu zprostit apod.

Lukáš Pachtl

Průvodce insolvenčního správce insolvenčním řízením

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 3, s. 107-113

Ustanovení osoby insolvenčního správce do funkce, oprávnění k výkonu činnosti insolvenčního správce, odvolání správce na schůzi věřitelů, oprávnění nakládat s majetkovou podstatou dlužníka, soupis majetkové podstaty, zpeněžení majetku dlužníka, přezkoumání přihlášených pohledávek a žaloba na určení popřené pohledávky, odměna insolvenčního správce apod. - Pozn.

David Emr

Spočítejte si svoji pokutu : ochrana hospodářské soutěže

Euro, 2008, č. 21, s. 86

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) vydal v roce 2007 zásady postupu při stanovování výše pokut. Příspěvek vysvětluje, na jaké přestupky se zásady ukládání pokut vztahují a jaké jsou jednotlivé kroky při vlastním stanovení pokuty. I přes jistou rámcovitost hodnotí vydání zásad kladně.

Petr Žídek

Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží : specifiká výkladu mezinárodně unifikovaného právního předpisu

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 3, s. 81-89

Článek si klade za cíl upozornit na specifiká správného výkladu tzv. Vídeňské úmluvy, ať už jej provádí soudní nebo rozhodčí orgány ve své rozhodovací praxi, či samotné smluvní strany při zvažování svého právního postupu. Podrobně o zásadách a metodách výkladu Vídeňské úmluvy. - Pozn.

Statistika. Demografie. Sociologie

An aberrant abacus

Chybné počítadlo

The Economist, May 3rd 2008, Vol. 387, No. 8578, p. 84

S rostoucím významem Číny věnují investoři větší pozornost jejím hospodářským údajům. Někteří komentátoři však obviňují čínskou vládu z nadsazování údajů o růstu HDP, podle jiných jsou podezřele nízká čísla o vývoji inflace. Většina ekonomů si však překvapivě myslí, že v posledních letech Čína svůj růst podhodnocuje, aby trochu zmírnila obavy z přehřátí ekonomiky. Za nej přesnější ekonomický ukazatel je označen zahraniční obchod.

Arij Lans Bovenberg

Grey new world: Europe on the road to gerontocracy?

Šedivý nový svět: Evropa na cestě ke gerontokracii?

CESifo Economic studies, March 2008, Vol. 54, No. 1, p. 55-72

Autor upozorňuje, že stárnutí populace v EU vyžaduje reformy dosavadního způsobu organizace práce a veřejné podpory v průběhu života. Dokumentuje stárnutí na statistických údajích, rozebírá jeho příčiny a ukazuje nezbytné institucionální změny, které mají prodloužit pracovní věk a podporovat porodnost. Dotýká se i politických výzev spojených s tímto tématem. - Pozn.

Thomas Helmcke

Regionalstatistik auf europäischer und nationaler Ebene

Regionální statistika na evropské a národní úrovni

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 3, S. 207-216

Příspěvek vysvětluje význam regionálních statistik pro regionální politiku, a to jak na národní (německé) úrovni, tak na úrovni EU. V této souvislosti se zaměřuje na regionální klasifikace (NUTS, databáze REGIO). Zabývá se též komunálními statistikami a geografickými referencemi. - Pozn.

Maurice Brandt, Stefan Dittrich, Michael Konold

Wirtschaftsstatistische Längsschnittdaten für die Wissenschaft

Průřezová data hospodářských statistik pro vědecké účely

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 3, S. 217-224

Příspěvek přehledně informuje o kooperačním projektu zabývajícím se využitím průřezových mikrodát hospodářské statistiky (podnikových dat), získaných statistickým šetřením, pro účely vědecké analýzy. Sleduje otázku faktické anonymizace získaných dat, představuje připravenou databázi zpracovanou v rámci projektu a ukazuje její analytický potenciál. - Pozn.

Účetnictví

Torsten Krach

Auskunfts- und Vorlagepflichten des Abschlussprüfers im Enforcementverfahren : zugleich Besprechung des Beschlusses des OLG Frankfurt/M. vom 29.11.2007 - WpÜG 2/07, DB 2008 S. 629

Povinnost auditora informovat a předkládat doklady při kontrolním řízení enforcement : doplněno komentářem k usnesení Vrchního zemského soudu ve Frankfurtu n. M. z 29.11.2007 - Zákon o nabytí a převzetí cenných papírů 2/07, Der Betrieb 2008, s. 629

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 12, S. 626-634

Řízení enforcement v Německu. K důvodům, předpokladům a rozsahu povinnosti auditora poskytovat informace a podklady Spolkovému úřadu pro dozor nad finančními službami (BaFin) v rámci řízení enforcement (tento systém dvoustupňové kontroly účetnictví firem, jimž je povoleno obchodování s cennými papíry na burze či regulovaném trhu, byl zaveden jako prevence účetních manipulací). Postup a zaměření kontroly na úrovni 1. a 2. stupně tj. DPR (Německý úřad pro kontrolu účetnictví - je odkázán na dobrovolnou spolupráci podniku) a BaFin (není odkázán na dobrovolnou spolupráci podniku). - Pozn.

Rudolf J. Niehus

IFRS für KMUs? : "ja, aber nicht so!", BDI, DRSC a IDW zu einem (überflüssigen?) Unterfangen des IASB

IFRS pro malé a střední podniky? : "ano, ale ne tak!", Spolkový svaz německého průmyslu, Německý výbor pro účetní standardy a Institut auditorů k (nadbytečnému?) opatření IASB

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 17, S. 881-886

IFRS for SMEs. Snahy IASB o standardizované celosvětově platné účetnictví i pro MSP se datují už od konce devadesátých let a v Německu vyvolaly značnou odezvu. Návrh IASB předložený speciálně pro malé a střední podniky je nyní německou stranou více či méně kategoricky odmítán. Prezentovaná a analyzovaná stanoviska BDI, DRSC a IDW poukazují na skutečnost, že návrh nezohledňuje specifické potřeby a informační požadavky MSP a ani nenabízí dostatečné jištění pro zachování vlastního kapitálu, které je pro MSP zásadní. Krátce k argumentům přívrženců návrhu. - Pozn.

Dana Dvořáková

Změny účetních předpisů od 1. ledna 2008

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 10. Rubrika: 6 - Účetnictví, s. 1-7

K novelizaci zákona o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb. a Českých účetních standardů pro podnikatele. Podrobněji k některým terminologickým změnám, dále ke zpřesněním a doplněním týkajícím se např. dotací, dlouhodobého majetku, zásob aj.

Účetní TIP

č. 11/2008

Ústavní soud zrušil neplacenou nemocenskou. Postřehy z daňové a účetní praxe - Zdaňování cenných papírů. Zapomenutý neevidovaný doklad. Automobil na úvěr. Jiný druh PHM než je uveden na technickém průkazu. Kontroloři a jejich nadřízení.

č. 12/2008

Zprostředkovatel a výdaje paušálem. Zdravotní pojištění z odměn členů statutárních orgánů. Zaměstnanec zažádavší o starobní důchod a změna pracovní smlouvy. Daňová uznatelnost celodenního stravování. Přefakturace mezi manželi. Cestovní náhrady a místo výkonu práce v pracovní smlouvě. Daňový doklad za prodané auto. DPH a materiál ze zahraničí. Společnost vlastníků bytových jednotek a účetní soustava. Přechod na vedení účetnictví a závazky.

Veřejná správa

Bernhard Grossmann

Die Bedeutung der Leasingfinanzierung für Österreichs Gemeinden

Význam leasingového financování pro rakouské obce

Geldpolitik & Wirtschaft, 2008, Nr. 1, S. 51-73

Příspěvek představuje a analyzuje data z evidence velkých úvěrů (Großkreditevidenz - GKE) týkající se leasingového financování na komunální úrovni v Rakousku. Pozornost věnuje též různým aspektům leasingu nemovitostí, který obce realizují pro plnění správních úkolů a pro podnikatelské účely. Zkoumá podíl leasingového financování, velikost smluv, hledá důvody rozdílné důležitosti leasingu pro obce, zabývá se též rolí dozorčích úřadů v obcích při povolování investičních záměrů. - Pozn.

Christian Ramthun

Lautes Geheul

Hlasitý pokřik

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 19, S. 36-38

Porovnání kompetencí a moci ministrů financí členských zemí EU ukazuje, že německý ministr financí P. Steinbrück v hodnocených kritériích zaujímá spíše střední až horší pozici. Při snaze o solidní rozpočet je omezován vlivem velkého počtu vládních kolegů, koaličních funkcionářů i komplikovanými finančními vztahy na úrovni zemí/států, značnými dlouhodobě fixovanými výdaji i přehnaně optimistickými výhledy daňových příjmů. (Graficky znázorněná kritéria ukazují i pozici ČR).

Jaume Magre, Xavier Bertrana

Místní samosprávy a manažeři místní samosprávy v sedmnácti evropských zemích. I.

Veřejná správa, 2008, č. 8, střed. příl. (s. I-VIII)

Místní samospráva v zemích EU; správní a finanční kompetence (obecních) úředníků a manažerů místní samosprávy. - Pozn.

Donata Riedel, Peter Thelen

Regeln für "Leihbeamte" gefordert

Pro "zapůjčené úředníky" jsou požadovány předpisy

Handelsblatt, 4./5./6.4.2008, Nr. 66, S. 3

Spolkový účetní dvůr žádá spolkovou vládu o nastavení jasných pravidel při nasazení externích zaměstnanců na německých ministerstvech, odůvodněním jsou obavy z konfliktu zájmů mezi ministerstvy a vysílajícími podniky/svazy (v případě pobytu externího zaměstnance na ministerstvu výrazně delším než 6 měsíců a úhradou platu ze strany podniku). K výsledkům zkoumání věnovaného nasazení externích zaměstnanců v období let 2004-2006 (počet, typ podniku, sektor).

Veřejné finance. Rozpočet

Bundeshaushalt 2008 - Soll-Bericht : Ausgaben und Einnahmen für das Jahr 2008

Spolkový rozpočet 2008 - plán : výdaje a příjmy na rok 2008

Monatsbericht des BMF, März 2008, Nr. 3, S. 37-60

Příspěvek představuje rozpočtový plán německé spolkové vlády na rok 2008. Strategickým cílem zůstává zaměření na konsolidaci a podporu růstu, čemuž odpovídá i nárůst výdajů v oblasti rodičovských příspěvků a v oblasti vzdělání a výzkumu. Plánované čisté zadlužení 11,9 mld. eur je ve srovnání s předchozím rokem o 2,4 mld. eur nižší, přičemž k příznivé aktuální situaci i k dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí výrazně přispěla strukturální konsolidace v uplynulých letech. Do roku 2011 má být dosaženo cíle vyrovnaného rozpočtu bez dluhů. - Pozn.

Martin Netolický

Daňové příjmy obcí v roce 2007 zaznamenaly nárůst

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 2, s. 12-13

Komentář k vývoji daňových příjmů obcí v letech 2000-2007 a k dopadům zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (RUD) a předvolebního balíčku změn z roku 2006. Daňové příjmy podle RUD (celkové obecní, podle velikostních kategorií obcí atd.).

Rachel Glennerster, Yongseok Shin

Does transparency pay?

Vynáší transparentnost?

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 1, p. 183-209

Příspěvek zkoumá, zda transparentnost (měřená správností a četností makroekonomických informací poskytovaných veřejnosti) vede k nižším nákladům na trhu státních dluhopisů. Analyzuje data z let 1999-2002, kdy MMF podporoval snahu o větší transparentnost tím, že publikoval hodnocení politiky jednotlivých zemí v tomto směru, a odhaduje dopad transparentnosti na výnosy z dluhopisů. - Pozn.

Ergebnisse des Länderfinanzausgleichs 2007

Výsledky finančního vyrovnání spolkových zemí 2007

Monatsbericht des BMF, März 2008, Nr. 3, S. 61-63

Příspěvek informuje o výsledcích finančního vyrovnání mezi spolkovými zeměmi Německa v roce 2007. Cílem vyrovnání je, aby i méně finančně silné země získaly dostatek prostředků pro plnění svých úkolů daných ústavou. Objem přerozdělovaných peněz v rámci tohoto vyrovnání činil v roce 2007 7,9 mld. eur. - Pozn.

A flimsy fightback : Gordon Brown's woes

Chabý protiútok : strasti Gordona Browna

The Economist, May 17th 2008, Vol. 387, No. 8580, p. 43-44

Britský premiér Brown ve snaze potlačit rebelii poslanců vlastní strany proti zrušení nejnížší deseti procentní sazby daně z příjmu, která nejvíce zasáhla nejchudší vrstvy obyvatelstva, přišel s návrhem fiskálních kompenzací. Premiérův ústupek bude financován vyššími půjčkami a údajně má trvat jen jeden rok. Veřejné finance však nejsou v příliš dobrém stavu a ekonomika je vzhledem ke zpomalení nepomůže vylepšit. Propadá se trh nemovitostí, inflace roste a důvěra spotřebitelů klesá.

Kompenzace daňových příjmů po stabilizaci veřejných rozpočtů

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 2, s. 14-15

Kompenzace negativních dopadů reformy veřejných financí na územní rozpočty; zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů č. 261/2007 Sb. Výše a rozsah kompenzací, varianty řešení. Predikce daňových příjmů po novelizaci zákona RUD v letech 2008-2010, kompenzace pro jednotlivé kraje, kompenzace podle velikostních skupin obcí.

Jaroslava Kypetová

Mohou se obce spolehnout na údaje ve státním rozpočtu?

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 2, s. 22-23

K problematice přesnosti odhadů daňového inkasa z hlediska potřeb obecních rozpočtů; v tabulce rozpočtované a skutečné daňové příjmy obcí v letech 2001-2007.

Vadim Fojtík

Největší počítadlo v republice : Státní pokladna

Euro, 2008, č. 21, s. 42-45

Příspěvek se zabývá projektem zavedení integrovaného rozpočtového systému Státní pokladny (SP) v České republice. Stručně popisuje jeho fungování, představuje výhody tohoto informačně-ekonomického systému, zejména pokud jde o zprůhlednění a zjednodušení toku financí ve státní správě. Na druhé straně zmiňuje zejména vysoké náklady na jeho vybudování. Pozornost věnuje také prvnímu tendru na SP, jehož průběh prošetřoval antimonopolní úřad, i přípravě nového tendru.

Evan Tanner, Issouf Samake

Probabilistic sustainability of public debt: a vector autoregression approach for Brazil, Mexico, and Turkey

Pravděpodobnostní udržitelnost veřejného dluhu: vektorový autoregresní přístup pro Brazílii, Mexiko a Turecko

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 1, p. 149-182

Příspěvek analyzuje udržitelnost fiskální politiky v podmínkách nejistoty ve třech rychle se rozvíjejících zemích: Brazílii, Mexiku a Turecku. Udržitelnost je hodnocena jak retrospektivně, tak i z hlediska perspektivní volby optimální fiskální politiky. Pro každou sledovanou zemi je představen vektorový autoregresní model obsahující fiskální a makroekonomické proměnné. - Pozn.

Jiří Dupal, Patrik Cupák

Rozpočtové důsledky ekonomické transformace České republiky

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 1, s. 98-113

K úloze České konsolidační agentury (resp. Konsolidační banky) a Fondu národního majetku při ekonomické transformaci. Česká konsolidační agentura - historie, účel. Financování ČKA a role Ministerstva financí, metodika vykazování ve státním rozpočtu. Fond národního majetku (vznik a účel), údaje o příjmech a výdajích FNM a jejich souhrn ke dni 31.12.2005 (kdy FNM ukončil svoji činnost).

Stát bude účtovat, chce působit důvěryhodněji

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 4, s. 59-61

K zavedení účetnictví státu v ČR; sledované cíle "centrálního systému účetních informací státu" plánovaného od 1.1.2010, výše předpokládaných nákladů na technickou stránku účetnictví státu.

Vratislav Izák

Udržitelnost veřejných financí a dynamická efektivnost

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 2, s. 162-181

Rozpočtové omezení vlády, indikátory udržitelnosti veřejných financí, rozdíl mezi úrokovou mírou a mírou růstu. Problematika je ilustrována na příkladu České republiky.

Silke Wettach

Warum eigentlich könnte die von der Bundesregierung abgelehnte EU-Steuer durchaus sinnvoll sein?

Proč by vlastně mohla být docela smysluplná evropská daň, kterou Německo odmítlo?

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 15, S. 49

K důvodům záměru zavést evropskou daň jako jediný zdroj rozpočtového příjmu; grafické znázornění současných zdrojů příjmů EU, rozpočtový plán EU pro rok 2008.

Zdravotnictví

Marie Vavrejšnová, Herta M. Rack

Financing the health care in the Czech Republic: some comparisons with Austria

Financování zdravotní péče v České republice: několik srovnání s Rakouskem

Prague economic papers, March 2008, Vol. 17, No. 1, p. 54-73

Příspěvek se zabývá financováním zdravotní péče v České republice a srovnává situaci v této oblasti se sousedním Rakouskem. Ukazuje reformní snahy zaměřené na zajištění finančního krytí rostoucích výdajů na zdravotní péči a léky v obou zemích, porovnává výdaje na zdravotní péči a zdroje jejich krytí, sleduje i soukromé platby a jejich dopad na strukturu výdajů domácností. Zároveň upozorňuje na limity mezinárodního srovnávání v oblasti zdravotní péče v důsledku obtíží spojených s měřením jak kvantity, tak i kvality zdravotních služeb. - Pozn.

Zemědělství

Petr Němec

Hladová vzpoura : potravinová krize

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 17, s. 46-51

Obsáhlá analýza příčin současné potravinové krize. Podrobněji o prudkém vzestupu cen potravin, o využívání agrárních surovin pro výrobu biopaliv, o nesouladu nabídky a poptávky na zemědělském trhu, o problematice podpor, o hledání alternativ apod. Doplněno údaji o cenovém vývoji agrárních produktů (pšenice, kukuřice a rýže) v letech 2006-2008.

Alan Beattie

Making hay : as food costs rise, farmers cling to their subsidies

Jak využít příležitosti : ceny potravin rostou, ale zemědělci lpí na svých dotacích

Financial Times, 14.5.2008, No. 36691, p. 9

Zemědělství výrobci již nepotřebují ochranu před nízkými cenami, ale zdá se, že příležitost napravit deformovanou zemědělskou politiku nebude využita. Farmářské lobby zůstávají na svých pozicích a trvají na zachování dotací a cel. Příkladem jsou USA, kde se právě projednává návrh zákona o dotacích na příštích pět let, ale farmáři nechtějí o nějaké reformě navzdory bohatým výnosům ani slyšet. Ani v Evropě se nedají očekávat nějaké výrazné změny.

M. Svatoš

Selected trends forming European agriculture

Některé trendy formující evropské zemědělství

Agricultural economics, 2008, Vol. 54, No. 3, p. 93-101

Příspěvek charakterizuje základní globální trendy a procesy ovlivňující dynamiku a formování evropského zemědělství. V této souvislosti dále sleduje např. formování Společné zemědělské politiky EU, agrární trh, evropskou koncepci multifunkčního zemědělství, přístup ke genetickému inženýrství aj. - Pozn.

Životní prostředí

Franz Rother ... [et al.]

Grüner Wahnsinn

Zelené šílenství

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 16, S. 96-100, 102

Ekonomická a ekologická negativa/rizika obnovitelných energií v Německu a v dalších zemích. - K tématu i další příspěvek na s. 108-110.

Čestmír Klos

Zač je povolenek loket : životní prostředí

Euro, 2008, č. 20, s. 52-55

Příspěvek přehledně informuje o mechanismech obchodování s emisemi. Upozorňuje, že od ledna 2008 souběžně platí dva mechanismy obchodování, evropský (povolenky EUA) a kjótský (kredity AAU) a že kromě oxidu uhličitého se posuzují i emise ostatních skleníkových plynů (metanu, oxidu dusného a fluorovaných uhlovodíků). Výklad koloběhu emisních povolenek a kreditů je doplněn názornými schématy.

Ostatní

Jiří Vyvadil, Jan Mládek

Ďábel skrytý v detailech : církevní restituce

Euro, 2008, č. 18, s. 78-80

Autoři kriticky hodnotí navrhovanou podobu restitučního zákona, který by měl vyřešit odškodnění a restituce církvím v ČR. Ukazuje, že vládní návrh vyvolává řadu otázek, mimo jiné ohledně jeho legitimacy a velikosti nároku církví. Součástí konečného řešení problému církevních restitucí by mělo být i vlastnictví katedrály sv. Víta.

Martin Gerth, Anke Henrich

Geschenk des Himmels

Dar nebes

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 17, S. 108-112, 114-118

Výše nákladů na vzdělání v Německu; kolik rodiče zaplatí a jak financují předškolní péči a základní-vysokoškolské vzdělání svých potomků. Rekapitulace daňových výhod rodičů.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Let them heat coke

Nechte je být

The Economist, June 14th 2008, No. 8584, p. 76

Jak zelené daně poškozují chudé

Jak celému světu vykřičeli španělští dopravci a francouzští rybáři, vyšší ceny pohonných hmot nejsou populární. To je nepříjemná zpráva pro ty, kteří považují vyšší daně za způsob boje s globálním oteplováním. Ekologické daně dopadají nejtvrději na ty chudé.

Na nárůst ceny ropy v posledních pěti letech se dalo nahlížet jako na obrovskou daň z uhlíku. Té se konečně daří omezit poptávku ve vyspělých zemích (i když zatím ne v těch rozvojových). Pro některé vrstvy společnosti je však velmi bolestivá.

A může být ještě hůř. Mnozí klimatologové mají ambiciózní cíl snížit do r. 2050 emise uhlíku o 80 %, k čemuž by měly přispět technologické změny. Ale podporování těchto nových technologií může docela dobře vést k vyšším cenám energií.

Americký Kongresový úřad pro rozpočet odhaduje, že systém obchodování s emisemi, který by je měl zredukovat o 15 %, by snížil průměrný příjem nejchudších 20 % obyvatelstva o 3,3 %, zatímco u nejbohatších 20 procent jen o 1,7 %.

Dopad na chudé není jednotný, například ne všichni chudí mají auta. Ale ti, kteří je mají, vydávají velkou část svého příjmu na benzín. V r. 2007 britský Institut fiskálních studií (IFS) spočítal, že pětiprocentní zvýšení daně z pohonných hmot by snížilo příjem nejchudšího decilu Britů o 0,27 %, zatímco nejbohatší decil by přišel jen o 0,11 %.

Chudí sice nemusí všichni jezdit autem, ale všichni musí v zimě topit. Podle studie IFS z loňského roku vynaložil nejchudší decil britských domácností v r. 2004 12 % svého příjmu na topení, zatímco nejbohatší decil jen 4 % (a tento podíl se od té doby určitě zvýšil). Kromě toho bohatí mají víc peněz na pořízování výrobků, které zvyšují energetickou efektivnost, jako jsou izolace a auta s hybridním pohonem.

Zatížení chudých se ještě zhoršuje vazbou mezi pohonnými hmotami a cenami potravin. To nezůstalo bez povšimnutí, protože obilí se používá jako biopaliva. Ale ropa je také složkou mnoha hnojiv a růst rozvojových ekonomik ovlivňuje poptávku po obojím. A chudí opět věnují větší část svého rozpočtu na potraviny než bohatí.

Řešení se může zdát jednoduché. Zaveďte ekologické daně v plném rozsahu a pak odškodněte osoby s nízkými příjmy tím, že jim poskytnete více výhod. Podobné řešení byla navrženo u negativních účinků globalizace: místo omezování obchodu by se vlády měly spíš snažit o zmírnění dopadu globalizace na ty skupiny, které jsou poškozeny.

Zpráva Nadace Josepha Rowntreea z r. 2004 navrhla několik způsobů, jak to udělat, např. použít nižší tarify energií pro osoby pobírající dávky nebo poskytnout některým domácnostem vodu zdarma. Je tu však jeden problém. Mohly by se navrhnout kompenzační balíčky, díky kterým by průměrný chudý byl na tom lépe. Ale vzhledem k velkým rozdílům ve využívání energie by stejně 20 % nejchudších domácností trátilo. Svým způsobem by vlády byly postaveny před stejný problém jako ten, se kterým se počátkem roku potýkal britský premiér Gordon Brown, když chtěl zrušit nejnižší sazbu daně z příjmu. Některým lidem změna přinesla ztráty a jejich nárek vážil víc než vděčnost těch mnohých, kterým prospěla.

Systém „zdaň a kompenzuj“ má i další nedostatky. Kdyby byl tento přístup založen na ověřování příjmů, vedl by v důsledku ke zvýšení marginálních daňových sazeb pro chudé (protože se zvýšením příjmů by přišli o dávky). Tím se zmenšují podněty k práci.

I kdyby dávky nebyly poskytovány podle výše příjmů, mohly by neutralizovat vliv vyšších daní na poptávku po energii. Například v Británii všichni důchodci dostávají příspěvek na topení v zimě. Ale snaha zabránit užívání energie pomocí vyšších daní na jedné straně a dotování spotřeby na straně druhé se jeví jako zvláštní.

Tento základní problém se dá těžko obejít. Jestliže vlády chtějí, aby lidé spotřebovávali méně energie, musí její spotřebu dávkovat za pomoci cen. Mohou omezit lehkovážné užití (auta s velkou spotřebou, televize v pohotovostním režimu aj.). Ale v případě základní poptávky po energii (teplo, světlo, dojíždění) budou spotřebitelé jejímu omezování vzdorovat. Tady bohatí dokážou vždy „trumfnout“ chudé (nemluvě o politicky silné střední třídě). A to bude ranou pro bojovníky za ekologické daně.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Walter Pudschedl

Bedroht die Inflation unseren Wohlstand? : Argumente für eine nüchterne Betrachtung der Teuerung

Ohrožuje inflace náš blahobyt? : argumenty pro střizlivé posuzování zdražování

Report, 2008, Nr. 1, S. 14-15

Inflace v Rakousku se během několika měsíců dostala nad hranici 3 % v meziročním srovnání. Zemi zasáhla vlna strachu ze zdražování. Je tento strach oprávněný?

Vývoj inflace v Rakousku je v současné době předmětem diskuse ze dvou důvodů. Jedním z nich je prudkost nárůstu inflace. Zatímco v období leden-srpen byla průměrná inflace ve výši 1,8 %, v posledním čtvrtletí roku 2007 překročila tříprocentní hranici a zůstala na této úrovni i počátkem roku 2008. V prosinci dosažená hladina inflace ve výši 3,6 % v meziročním srovnání představuje dokonce nejvyšší inflaci za uplynulých 15 let. Druhým důvodem je, že nárůst inflace v Rakousku byl výraznější než v ostatních zemích eurozóny. Poprvé od vstupu do Evropské unie v roce 1995 zaznamenalo Rakousko v minulém roce i v ročním průměru ve výši 2,2 % vyšší hodnotu inflace než ostatní země této skupiny (2,1 %).

Zdá se nicméně, že existuje řada důvodů, proč se příliš velkého nárůstu inflace v budoucnu není třeba obávat. K nim patří třeba fakt, že výrazné zdražení se týká jen omezené skupiny zboží – jde zejména o potraviny, u kterých vzrostly ceny v roce 2007 v průměru o 4,5 % a v lednu se cenová hladina nacházela již 7,6 % nad úroveň v předchozím roce. Mezi komodity nejvíce postižené zdražováním patří zelenina, mléko a vejce a od konce roku 2007 i chléb a obilí. Nadprůměrný nárůst zaznamenaly i ceny bydlení, vody a energie – v polovině roku 2007 to bylo 4,3 %. Tento nárůst ovlivnily zejména zvýšené náklady na údržbu bytů a zvyšování různých poplatků, mimo jiné za odvoz odpadu. Vyšší poplatky, většinou vybírané obcemi, jsou důsledkem nárůstu energetických nákladů. Vzhledem k malému manévrovacímu prostoru místních rozpočtů jsou nezbytné, mají-li obce dostát závazkům, vyplývajícím z rakouského Paktu stability. V průměru se pohyboval nárůst cen energií v roce 2007 kolem 6 %. K nárůstu inflace přispěl zvláště vývoj cen elektřiny, plynu a ke konci roku i tekutých paliv. Ve sféře dopravy se v ročním průměru díky poklesu cen letecké dopravy zdražení příliš neprojevilo, nicméně ke konci roku 2007 a na počátku roku 2008 – v návaznosti na prudký nárůst cen pohonných hmot v předchozích měsících (až o 20 %) – došlo i zde k nárůstu cen a tím i k výraznému zrychlení inflačního trendu. Celkově tyto tři kategorie, ovlivňující dlouhodobě inflační vývoj – potraviny, bydlení a doprava – zodpovídají ze dvou třetin za nepříznivý nárůst inflace sledovaného období.

Nadto se na aktuálním nárůstu inflace projevilo i ukončení některých přechodných opatření, která v minulosti tlumila růst cen. Týká se to například některých smluv souvisejících s rostoucím dovozem textilních výrobků z Asie, zejména z Číny; podobná situace je i u hraček.

I když existují rozdíly v dynamice a úrovni inflace, zdražování v Rakousku a v ostatních zemích eurozóny má rozhodující ukazatele společné. Důvody jsou stále stejné. Nedávný nárůst inflace

v eurozóně ovlivnilo ze 60 % zdražování tří skupin zboží: potravin, bydlení a dopravy. Je tedy vidět, že zdražování v Rakousku není žádný izolovaný rakouský problém a že za tímto negativním vývojem je třeba vidět rozhodující vliv vnějších faktorů.

U potravin jsou to například loňské nízké výnosy ze sklizně obilí i rostoucí mezinárodní poptávka, v oblasti dopravy jde o důsledek nárůstu cen pohonných hmot (a tím o promítnutí nepříznivého mezinárodního vývoje cen ropy). I ceny bydlení byly ovlivněny tímto způsobem. Zohledníme-li i uvedené pomíjející tlumící efekty v důsledku levných dovozů ošacení a hraček z Dálného východu, lze vysokou domácí inflaci odvodit převážně z mezinárodního vývoje. Přesto je třeba říci, že na růstu inflace se podílely i domácí faktory. Právě u tří výše uvedených skupin zboží je rakouská inflace zřetelně vyšší než v ostatních zemích eurozóny. Je zřejmé, že důvody neleží na straně poptávky, nýbrž – stejně jako u těch „dovážených“ – jsou na straně nabídky. V této souvislosti se přitom nejedná jen o nedostatečnou konkurenci v obchodní sféře. Potvrzuje to souběžný vývoj cen rakouského a evropského trhu s palivy – navzdory častému tvrzení o využívání dominantní tržní pozice v tomto sektoru. Ani v oblasti maloobchodu nelze hledat viníka růstu cen potravin ve vysoké koncentraci obchodní sítě, neboť růst cen přesahující evropský trend se omezuje jen na určité druhy zboží – např. chléb a výrobky z obilí, mléko, sýry a vejce. Netýká se ale jiných komodit, jako je např. maso, ovoce nebo nápoje. Z toho je vidět, že domácí příčiny vysoké inflace v Rakousku je třeba hledat v oblasti vlivu výrobců či zpracovatelů zemědělské produkce, nikoli v uspořádání trhu a obchodní sítě.

Pro dočasnost současného nepříznivého trendu inflace mluví některá důležitá fakta. V lednu 2008 došlo k mírnému poklesu inflace (z 3,6 % v prosinci na 3,3 % v lednu). I když je až do léta třeba počítat s hodnotou nad tři procenta, měl by klidnější vývoj cen potravin v dalším průběhu roku umožnit obrát nepříznivého trendu. Ke konci roku 2008 by k tomu mohl přispět i vysoký základ z počátku roku a hladina inflace by se mohla vrátit opět pod 2 %.

Nakonec je třeba posoudit vývoj inflace v souvislosti s vývojem mezd. Na základě statistických údajů sice vývoj čistých příjmů na hlavu v roce 2007 stagnoval, ale nedošlo k jeho poklesu. Množství zboží, které si za získané příjmy lze zakoupit, se tím ve srovnání s předchozím rokem nesnížilo. U komodit s výraznějším zdražením, jako mléko či pohonné hmoty, se kupní síla v roce 2007 snížila. V dlouhodobějším srovnání se ale ukazuje, že i u těchto produktů rakouský spotřebitel dostával za svoje peníze stále více – nebo jinak řečeno dostával stejně za méně vynaložené práce. Reálné ceny se pohybují výrazně pod úrovní před dvaceti pěti lety. V roce 1980 se za průměrný měsíční plat dalo koupit 1070 l mléka nebo 155 kg vepřového masa či 1 270 l obyčejného benzínu. V roce 2007 už to bylo 1 950 l mléka, 250 kg vepřového masa či 1 530 l obyčejného benzínu. Průměrná pracovní doba potřebná k získání prostředků na nákup 1 l mléka se tak snížila na polovinu – z deseti hodin na pět, u vepřového masa z 67 minut na 40 minut a u pohonných hmot z 8 na 6,5 minuty.

Uvedené údaje platí přirozeně jen v průměru. Někteří spotřebitelé (s minimálními příjmy), v jejichž zbožíovém koši hrají důležitou roli potraviny s velkým nárůstem cen, utrpěli v tomto roce pokles reálných příjmů. Neplatí to ale pro celkové období posledních dvaceti pěti let. Také nelze Rakousko považovat za zemi s vysokou inflací, která tvoří výjimku v celkovém trendu ostatních zemí. Příčiny vyšší inflace jsou převážně externí. Rozhodující ale je, že v dlouhodobém pohledu je nárůst disponibilních příjmů vyšší než nárůst inflace a spotřebitelé v Rakousku dostávají ve skutečnosti více za méně práce. Střízlivé analýzy budoucího vývoje nepočítají s výrazným nárůstem inflace – navzdory hororovým zprávám.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Mietzinse sollen künftig der Teuerung folgen**Nájemné se bude řídit podle inflace**

NZZ Online [Neue Zürcher Zeitung] 30.5.2008

Ve švýcarském nájemním právu se rýsuje systémová změna: v budoucnu by již nájemné nezohledňovalo hypoteční úrok, ale řídilo by se inflací. Léta diskutovaný krok vyvolává souhlasnou reakci na úrovni svazů pronajímatelů i nájemců a také v politických stranách.

Po letech opakovaných a neúspěšných referend zaznamenává nájemní právo ve Švýcarsku žádoucí pohyb, protože došlo k překvapivému sblížení mezi svazy pronajímatelů a nájemců; koncem února 2008 se záležitosti ujala Spolková rada a navrhla systémovou změnu - nájemné již nebude vázáno na hypoteční úrok, ale bude se řídit podle inflace.

Dosavadní závislost nájemného na hypotečním úroku švýcarských (kantonálních) bank vede k častým prudkým výkyvům, navíc je tento systém problematický v případě, když by kvůli poklesu hypotečního úvěru mělo dojít ke snížení nájmu.

Transparentní řešení

Návrh nové orientace nájemného podle celonárodního indexu spotřebních cen vyvolal velmi pozitivní odezvu. Politické strany i příslušné organizace jsou zajedno, že revize představuje významný krok a nájemní právo bude jednodušší a transparentnější. Ve stejném duchu reagují i svazy nájemníků, protože důsledkem vazby nájemného na hypoteční úrok vždy byla opakovaná výrazná zvýšení nájmu, k jejich redukci však v případě snížení hypotečního úroku nedocházelo.

Svaz nájemců a SP (Sociálně demokratická strana Švýcarska) také vítají, že revidované nájemní právo přinese možnost kontroly případného zneužití [tj. v případech nepřiměřeného výnosu či nájemného vyššího než obvyklé místní nájemné - pozn. překl.]. Stejně nadšení však nesdílí Sdružení majitelů domů, i když považuje plánovanou změnu za „přijatelné“ řešení - požaduje přechodnou úpravu, aby systémová změna neležela jen na pronajímatelích.

Výhrady vyjadřují i Svaz nájemců a SP, kteří požadují důkladné prověření vztahu nájemného a dodatečných nákladů, tj. aby se pronajímatelé při propočtu dodatečných nákladů nedostávali na maximum a nevznikalo tak „druhé nájemné“.

Strana zelených by raději viděla tzv. nákladové nájemné, které je obvyklé v německém sociálním bydlení. S odloučením nájemného od hypotečního úvěru souhlasí jen v tom případě, že se efektivně zamezí dalšímu růstu zátěže z titulu nájemného. SVP (Švýcarská lidová strana) jako jediná odmítá plánovanou revizi nájemního práva; požaduje „systém pro svobodné působení trhu s co možná nejmenším regulačním vlivem státu“ a proto se domáhá „zásadního přepracování“ návrhu.

Revize nájemního práva z roku 1990, které je součástí závazkového práva, má strastiplnou historii. V roce 2003 ztroskotalo referendum „za férové nájemné“, v roce 2004 i nepřímý protinávrh. Nový pokus s duálním systémem - tedy volbou mezi nákladovým nájemným a indexovým modelem - ukončila Spolková rada na podzim roku 2006, protože nedošlo k dohodě mezi majiteli domů a svazy nájemců.

Nyní se vzhledem k pozitivním stanoviskům očekává, že Spolková rada předloží revidované nájemní právo ještě letos parlamentu (s platností nájemního práva v nové podobě lze počítat až od poloviny či koncem roku 2010).

Návrh nové úpravy předpokládá, že pronajímatelé budou moci jedenkrát ročně do nájemného plně přenést inflaci, se snižováním nájemného však už se spíše nedá počítat.

Kromě úpravy o inflaci nesmí pronajímatel provádět žádné další zvýšení nájemného, výjimku tvoří jen investice zvyšující hodnotu resp. kvalitu bydlení, které by stejně jako dosud opravňovaly ke zvýšení nájemného. Důležitá změna, která si vyžádá „pochopení“ na straně pronajímatelů, nastává v případě prodeje nemovitosti - na rozdíl od nynější úpravy již nebude možné jej spojovat se zvýšením nájmu.

Zpracovala M. Beránková

VZOR formuláře z šablon MF (Word):

POŽADAVEK NA INFORMAČNÍ SLUŽBY

Téma dotazu:

Klíčová slova v češtině (vystihující hledané téma):

Klíčová slova (vystihující hledané téma) **v jiném jazyce, pokud jsou požadovány informace z cizojazyčných zdrojů:**

Časové vymezení, retrospektiva:

Zdroj informací:

Poznámky:

Pracovník odd. 303:

Jméno uživatele:

Telefon:

E-mail:

Pracoviště (oddělení), adresa:

Datum: